

Jesenice, 17. marca 1972

ŽELEZAR — GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ŽELEZARNE JESENICE
 — Ureja redakcijski odbor — Glavni in odgovorni urednik Joža Vari — Rokopisov in fotografij ne vračamo — Naslov: Uredništvo »Železara«, združeno podjetje SLOVENSKE ŽELEZARNE Ljubljana — Železarna Jesenice. Telefon int. uredništvo 483, administracija 484 — Tisk CP »Gorenjski tisk«

ŽELEZAR

ASEA peč v remontu

V sredo, 15. marca, zjutraj so pričeli z delom na glavnem remontu Asea električne peči, ki bo po predvidenem programu trajal 10 dni. Glavni remont na tej električni peči bi moral biti izveden že oktobra—novembra lani, vendar pa so morali zaradi zasedenih kapacitet vzdrževalcev remont prestaviti na sedanji čas. Obratovodstvo in sodelavci na električnih pečeh želijo, da bi remont potekal nemoteno po predvidenem načrtu oziroma, da bi vzdrževalcem in delavcem Vatrostalne uspelo morda celo predviden čas skrajšati.

Posada iz Asea električne peči je prešla na osemtonsko BBC električno peč, ki bo ves čas remonta neprekinjeno obratovala. Na obratovodstvu so nam ob zaključku redakcije povedali, da začetna dela na remontu potekajo nemoteno po predvidenem programu. Sodelavcem vzdrževalcem in delavcem Vatrostalne želimo pri remontu srečno roko in veliko uspeha.

Gibanje zaposlenih v letu 1971

Iz poslovnega poročila Železarne za leto 1971 lahko razberemo, da je bil povprečni stalež zaposlenih v letu 1971 na planiranem nivoju in sicer 5653 zaposlenih (1970 — 5788). Od tega števila je bilo 4762 delavcev in 891 uslužbencev. V letu 1971 je bilo na novo sprejetih 1142 delavcev in 39 uslužbencev (1970 — 905 del. in 25 usl.), delovno razmerje pa je prekinilo 1205 zaposlenih (1970 — 1196).

Največ prekinitev delovnega razmerja je bilo zaradi samovoljnih izostankov, čemur so sledile izključitve in sicer 722 (1970 — 622), sledijo vpo-klici v JLA — 163 (1970 — 127), lastne odpovedi — 146 (1970 — 192), starostne upoko-

jitve — 77 (1970 — 101), invalidske upokojitve — 55 (1970 — 65), zaradi poteka delovne pogodbe — 23 (1970 — 21), zaradi smrti — 12 (1970 — 19) in disciplinskih odpustov 4 (1970 — 9). Čeprav se bistveno ni povečalo število preki-

Analiza inovacijske aktivnosti in priznane odškodnine

Danes velja prav gotovo mnogo bolj kot kdaj koli pritrđiti veliki, stari resnici, da kdor ne napreduje, nazaduje! To je superlativ današnjega časa. Po vsem svetu vlagajo v napredek tehnike in znanosti ogromne napore in še mnogo večja sredstva. Tehnika in znanost hitita ne v korakih, temveč v velikih skokih v vedno večje, epohalne dosežke. Čim bolj racionalizirani, modernizirani, avtomatizirani vse delovne postopke in konkurenčno doseči poslovnost in rentabilnost. Ta boj se naglo stopnjuje na vseh poljih znanosti in tehnike.

svetih DE talilnic, vajarne Bela, energije in vzdrževanja, so v letošnjem letu že imele svoje redne seje in pozitivno ocenile enajst tehničnih izboljšav, ki so bile v zadnjem času koristno uvedene v proizvodnjo in predložene v oceno in nagraditev. Štirinajst prizadevnih in uspešnih novatorjev je bilo za svoje dosežke spodbudno nagrajenih s primernimi odškodninami na osnovi prikazanih prihrankov in koristi s 7.600,00 dinarji. To je vsekakor tudi dokaz za povečano aktivnost.

nitev delovnega razmerja pa se v zadnjih letih nenormalno povečuje samovoljna prekinitev delovnega razmerja, ki predstavlja že 64,5 % vseh prekinitev. Pri tem je značilno, ugotavlja poročilo, da se večina samovoljnih prekinitev nanaša na 30 do 35 začetnih delovnih mest, ki so glede na fizični značaj dela in ostale delovne pogoje med najzahtevnejšimi deli v Železarni (podrobno analizo o fluktuaciji v lanskem letu lahko preberete v posebnem sestavku). Ponudbe za zaposlitev novih delavcev so bile zadostne iz ostalih republik in pokrajin Jugoslavije. To je tudi razlog, da so zasedeni vsi samski domovi in s tem onemogočeno, da bi znatno povečali število zaposlenih. Nasprotno pa kljub prizadevanjem kadrovskemu sektorju ni uspelo bistveno povečati sprejema delavcev iz neposrednega območja Železarne.

(Nadalj. na 2. strani)

Predsednik odbora za novatorstvo in racionalizacije pri DS dipl. inž. Franc Gasser je s svojimi sodelavci, pristojno službo, člani odbora in komisijami za novatorstvo in racionalizacije pri svetih delovnih enot, pripravil izredno obsežno in bogato gradivo za četrto ali prvo letošnjo sejo odbora, ki je bila 9. marca.

Odbor za novatorstvo in racionalizacije se prizadeva, da bi se tovrstna aktivnost razgibala in povečala na vseh delovnih mestih in v vseh obratih ter delovnih grupah naše železarne. To je tudi velika in vedno večja potreba našega kolektiva in bi morala biti jasen smerokaz kolektivu, če hočemo kot do sedaj, ostati tudi v prihodnje vodilni kolektiv v črni metalurgiji.

Kljub temu, da so bile nekatere komisije za novatorstvo in racionalizacije pri svetih DE v zadnjem letu pre malo aktivne, so v letošnjem letu druge komisije znatno prizivile in povečale svojo prizadevnost z namenom poživiti novatorsko in racionalizatorsko dejavnost. Komisije pri

Na seji odbora za novatorstvo in racionalizacije je v odsotnosti predsednika inž. Gasserja, ki je bil bolezensko odsoten, namestnik predsednika Stane Mencinger predlagal zanimiv in obsežen dnevni red. Najprej so člani odbora pregledali sklepe zadnje seje in ugotovili, da so vsi izvršeni. Člani odbora so kritizirali razne slabosti in pomanjkljivosti, ki hrome in zavirajo večji delovni in ustvarjalni polet inovacijske aktivnosti v Železarni, katere bo potrebno odstraniti in izkoreniniti iz naše vsakdanje, stalne prakse. Člani odbora so dobili od službe za novatorstvo in racionalizacije tudi obsežno gradivo o problematiki inovacijske dejavnosti v preteklem letu in o delu komisij pri svetih DE ter o delu odbora, ki bo predloženo

(Nadalj. na 3. strani)

Fluktuacija v drugem polletju 1971

Primerjava s prvim polletjem in letom 1970

To polletje je že četrto v našem ciklusu sistematičnega longitudinalnega zasledovanja fluktuacije, zato tistih značilnosti, ki se pojavljajo konstantno, ne smemo več smatrati kot slučajne. Storitni moramo vse, kar je v naših močeh, da zaustavimo za nas neugodne trende. Poskušajmo jih preusmeriti tako, da fluktuacija ne bo prevelika ovira pri doseganju še boljših proizvodnih rezultatov.

V analizi je zajeta samo čista fluktuacija (izključitve, izstopi na lastno željo in pogodbene prekinitve), ker je preostali del fluktuacije iz obdobja v obdobje konstanten.

Osnovni rezultati:

- v prvi polovici 71-leta je fluktuacija 409 delavcev ali 7,5 % celotnega staleža;
- v drugem polletju 71 pa je odšlo 465 delavcev, kar predstavlja 8,2 % celotnega staleža
- v lanskem letu smo torej imeli 15,7 % čiste fluktuacije.

(Nadalj. na 3. strani)

POTISNA PEČ NA BLUMINGU PONOVO OBRATUJE

Po dvemesečni ustavitvi so v petek, 10. marca, ponovno zakurili potisno peč v bluming valjarni in pričeli z valjanjem v ponedeljek, 13. marca. Na programu imajo valjanje kampanije slabov za Italijo v debelini trakov 2 do 2,5 mm. V teh dneh so že izvaljali nekaj trakov v kvalitete prokron 11 in so prvi začetki pokazali dobre rezultate. Nekaj slabosti se je sicer pokazalo v peči zaradi kopičenja slabov, ker je pregorel potisni elektromotor, vendar so kljub temu valjali, sedaj pa so potisni elektromotor že zamenjali z rezervnim. Samo valjanje pa je uspelo. Med omenjeno kampanjo bodo vgradili še kvarto orodje, na katerem bodo valjali metrske trakove v kvalitete prokron 11 in mangan 11. V informacijo bralcem navajamo, da potisno peč zakurijo takrat, ko imajo na programu valjanje večjih količin trakov.

Ali je to zadnje slovo Jesenic od zime?

Delavski razred in kultura

Ze dalj časa je vsaj besedno prisotna misel, proklamirana tudi v številnih političnih in programskih dokumentih, da je nadaljnji razvoj kulture pomemben dejavnik za napredek samoupravne družbe. Te misli so zelo jasno vsebovane tudi v predlogu družbenega načrta Jugoslavije za obdobje od leta 1971 do 1975. Vendar pa to ni nekaj novega, saj danes Cankarjeva misel, da je boj za osvoboditev ljudstva kulturni boj, postaja dobesedna resnica. Toda že v samem začetku se nam odpira vprašanje, ali so kulturno umetniški ustvarjalci in oblikovalci kulturne politike to razvojno alternativo upoštevali, ali jo le niso preveč zanemarjali na račun tako imenovanega svobodnega umetniškega in kulturnega ustvarjanja in tako imenovane larpulatiistične kulture, kulture namenjene sami sebi.

Krivično bi bilo to posploševati, vendar pa je bilo in je tega larpulatiizma še dovolj in žal mnogokrat financiranega tudi z družbenim denarjem. Vzemimo samo številne primere iz filmskega, slikarskega, literarnega, gledališkega, glasbenega in drugih področij, ob katerih smo se nemalokrat spraševali, komu služijo oziroma komu so namenjeni, saj nam niso povedali ničesar, mnogokrat pa so celo žalili človeško dostojanstvo in delovali proti vsem najosnovnejšim etičnim normam. Nemalokrat smo se ob posameznih delih sramežljivo spraševali, ali ne razumemo stvari zaradi lastne nerazgledanosti, nepoučenosti in se soočali s Prešernovim časom, ko ga v njegovem času množice tudi niso razumele in so ga razumele šele kasnejše generacije. Mnogokrat smo celo zato, da se ne »osramotimo« hvalili posamezna dela, čeprav jih nismo razumeli. Potekale so obsežne razprave, trošili smo množico denarja, kljub temu pa so se producirale »kulturne« dobrine, ki so kvarile okus širokih množic, ali ostajale v depojih ali knjižnih policah, na drugi strani pa deklarativno govorili o pomenu kulture pri nadaljnjem razvoju samoupravne družbe.

Ceprav so se mnogi zavedali, da to ni prav, da taka razlaga svobodnega umetniškega ustvarjanja ni skladna s socialističnim družbenim razvojem pa so se bali to povedati na glas, da ne bi izpadli kot »nazadnjaški« ali »nerazgledani« ljudje. Šele ocene in stališča ZKJ o idejno političnih ekscesih in druga seja konference ZKJ, je jasno postavila tudi idejno politična izhodišča kulturnega in umetniškega ustvarjanja v socialistični družbi. Pri tem ne gre za administrativno predpisovanje kulture in umetniškega snovanja, ampak za preprosto resnico, da kulturne in umetniške stvaritve morajo človeku nekaj povedati, človeka kot človeka sooblikovati in ga dvigniti v njegovih spoznanjih. Kulturno umetniška snovanja morajo vplivati na višjo kulturno raven samoupravljalca, sicer so sama sebi namen.

Tako larpulatiistična snovanja v kulturi seveda ni imelo prave odzivnosti med delavskim razredom in sploh med delovnimi ljudmi. Ravno »ustvarjalci« take kulture pa so proglašali delavski razred za nezainteresiran za kulturo, če pa si je kdo na glas upal povedati, da tako pisanje, slikanje ali filmanje in podobno ne pomeni nič, so ga proglašali za nekulturnega, nerazgledanega. Sploh pa se je med takimi kulturnimi ustvarjalci ustvarjala klima, da o tem lahko presojajo samo oni kaj je v kulturi dobrega in kaj ni. Običajno pa so taki larpulatiistični »ustvarjalci« in snobi odklanjali preproste, ljudstvu razumljive umetniške stvaritve, češ da to ni na umetniškem nivoju, da je zastarelo, nemoderno in zato nesprejemljivo. Žal pa je družba dajala in še danes daje ogromna sredstva za nekaj kar zanima le nekaj deset ali sto ljudi, na čemer se izživlja le peščica »izbrancev«. Razumljivo, da se je delavski razred pa tudi drugi delovni ljudje odvrčali od take »kulture«, čeprav so oni ustvarjali sredstva za to. Kako se ne bi obračali od take kulture, saj jim niti v klasičnem niti v sodobnem pomenu nič ne pove. In namesto, da bi ga sooblikovala in ga dvigala v njegovih opazovanjih ter ga vključevala kot aktivnega koristnika in sooblikovalca kulture v vsakodnevni življenju, ga je odvrčala. In to je plačeval naravno ta delovni človek s svojim delom.

Tak odnos je prodiral tudi iz kulturnih vrhov navzdol in nemalokrat smo ravno temu delovnemu človeku naprtili krivdo, da se na terenu kulturno snovanje ni odvijalo tako kot bi se moralo! Neredke so bile pripombe, da je izvenkulturna klima kriva za tako stanje v kulturi. Kakšna ironija. Sešteti bi morali samo sredstva, ki jih je ta tako imenovana izvenkulturna klima dajala za razvoj kulture. In kaj smo ji vračali, da bi to klimo spremenili? Z množico razumljivih in nerazumljivih besed smo vedno našli izgovor za tako ali drugačno stanje.

V tem našem slovenskem in občinskem trenutku, ko se po drugi konferenci ZKJ kritično soočamo s sedanostjo in preteklostjo, bi morali predvsem komunisti ob podpori delavskega razreda in vseh delovnih ljudi jasno povedati kaj hočemo in v kakšne namene se bodo uporabljala sredstva, ki jih delovni človek ustvarja oziroma kaj pričakujemo od njih. Vsi se namreč dobro zavedamo, ali vsaj vemo, da kolikor višja je kulturna raven samoupravljalca, kolikor razgledanejši je, kolikor več ve, toliko svobodnejši je v svojem odločanju, toliko svobodnejši je kot človek. Tem ciljem mora služiti tudi današnje kulturno in umetniško ustvarjanje in za tako ustvarjanje je namenjen denar, ki ga ustvarja delovni človek.

Gibanje zaposlenih v letu 1971

(Nadalj. s 1. strani)

Odsotnost z dela

V lanskem letu se je skupna odsotnost z dela (bolovanja, dopusti, izostanki itd.) v primerjavi z letom 1970 rahlo povečala in sicer iz 14,80 odst. na 14,94 %. Redni dopusti so porasli iz 8,01 % dosežen v letu 1970 na 8,14 % v letu 1971. Iz 0,49 % na 0,59 % so se povečali v primerjavi z letom 1970 tudi izredno plačani dopusti (večji obseg izrednega šolanja, delno večja športna aktivnost). Rahlo povečanje v primerjavi z letom nazaj zasledimo pri vseh kategorijah dopustov in izostankov in sicer iz 8,94 % na 9,22 odst.

Zaradi bolezni, nezgodnih poškodb, nege družinskih članov, porodniških dopustov in skrajšanega delovnega časa, je bilo v letu 1971 162 primerov več. Skupni čas bolezenske odsotnosti se je znižal za 13.101 dan, oziroma dejanska bolezenska odsotnost se je znižala iz 5,56 % na 5,49 %. Tovrstne odsotnosti so predstavljale do 30 dni odsotnosti 2,95 % (1970 — 2,93) in nad 30 dni 1,97 % (1970 — 2,10), kamor moramo še prišteti 0,57 odst. (1970 — 0,53 %) odsotnosti zaradi bolniških dopustov. Za skupno bolezensko odsotnost je bilo izplačanih 3.461.515,93 din nadomestila osebnega dohodka ali za 323.521,01 din več kakor v letu 1970. Od tega do 30 dni 1.867.314,71 din (povečanje za 241.107,92 din) in nad 30 dni 1.594.201,22 din (povečanje za 82.413,09 din). Povečanje nadomestil je pogojeno s povečanjem osebnega dohodka tako v letu 1970, kakor tudi v letu 1971.

Poškodbe pri delu

V podatkih o poškodbah pri delu, je upoštevano nekoliko večje poprečno število zaposlenih v letu 1971 in sicer 5.758, ker služba za varstvo pri delu vključuje tudi vse honorarno zaposlene delavce. V primerjavi z letom nazaj, je bil stavež nižji za 128 zaposlenih, število poškodovanih delavcev pa je ostalo skoraj enako preteklemu letu oziroma se je odstotek v odnosu na zaposlene dvignil za 0,2. Po letu 1943 je minilo leto brez smrtne poškodbe. Število hujših poškodb (poškodb s trajnimi posledicami) se je v primerjavi z letom 1970 zmanjšalo za dva primera. Če upoštevamo, da je bilo v letu 1971 na novo sprejetih 1.181 delavcev in številne notranje premike iz oddelka v oddelke oziroma iz enega na drugo delovno mesto, potem so vidna določena prizadevanja in napredek na tem področju. Skupaj je bilo v letu 1971 — 480 poškodb ali 8,3 % na poprečno število zaposlenih, med tem, ko je bilo leto dni pred tem 480 poškodb ali 8,1 % na poprečno število zaposlenih. V letu 1971 se je znižalo število izgubljenih dni zaradi poškodb pri delu od 11.136 dni

na 9.579 dni oziroma poprečna odsotnost na eno poškodbo se je v primerjavi z letom nazaj znižala iz 23,1 dneva na 19,9 dneva. Po številu poškodb je na prvem mestu martinarna s 55 poškodbami ali 13,2 odst. na poprečno število zaposlenih (1970 — 52 — 12,4 %), sledi hladna valjarna — žičarna s 63 poškodbami ali 12,5 % na poprečno število zaposlenih (1970 — 72 — 14,5 %) valjarna Bela 52 poškodb — 12,3 % (1970 — 30 — 11,4 %), strojno vzdrževanje 47 poškodb — 10,0 % (1970 — 32 — 7,0 %), plavž 37 poškodb — 13,3 % (1970 — 30 — 11,4 %), valjarna profilov 30 poškodb — 14,8 % (1970 — 36 — 12,2 odst.), transport 27 poškodb ali 7,2 % na poprečno število zaposlenih (1970 — 29 — 12,6 odst.) itd.

Izobraževalna dejavnost

V letu 1971 je bilo na področju funkcionalnega izobraževanja izvedeno: 44 tečajev in seminarjev s 958 udeleženci, 72 uvajalnih seminarjev s 1.103 udeleženci, priučitev na delovnem mestu z izpiti novo sprejetih 836 udeležencev, priučitev na delovnem mestu z izpiti premeščenih na druga delovna mesta 273 udeležencev in strokovni preizkus iz varstva pri delu 460 udeležencev. Organizirano pa je bilo tudi vodenje 184 ekskurzij po Železarni s 5.404 udeleženci.

V šolskem letu 1971/1972 pa se redno izobražuje na poklicni šoli ZIC 231 učencev — študentov, na tehnični srednji šoli ZIC 183 učencev, od tega 12 študentov, na TSS Kranj 12 učencev študentov, na višjih šolah trije študenti in na visokih šolah 71 študentov. Skupaj se v šolskem letu 1971/1972 za potrebe Železarne redno izobražuje 469 kandidatov. Na izrednem šolanju pa je 15 talilcev v poklicni šoli, 70 kandidatov na srednjih šolah, 91 na višjih, 5 na visokih in šest kandidatov na postdiplomskem študiju oziroma skupaj 187 kandidatov. Na rednem in izrednem šolanju skupaj pa je 656 kandidatov.

V letu 1971, je kadrovski sektor z namenom, da proizvodnji zagotovi bolj strokovno usposobljene kadre, pričel postopek za ustanovitev šole za metalurške poklice. V njej naj bi se redno in izredno šolali mladi delavci, ki imajo najmanj šest razredov osnovne šole. Verificiranih je bilo 8 poklicev, sam postopek za verifikacijo šole pa je že v zaključni fazi.

Psihološko-sociološka dejavnost

Pomembne naloge, ki so jih izvedli strokovnjaki te službe pri sistematično raziskovalni dejavnosti dolgoročnejšega značaja so:

— analize delovanja delovnih skupin (za leto 1970 in 1971);

— analize fluktuacije (šestmesečne, devetmesečne in letne) z začetki obdelave analize po delovnih mestih;

— sodelovanje s filozofsko fakulteto — psihološki oddelek, pri študiju o psihološkem aspektu nesreč;

— sodelovanje s sektorjem za ekonomiko in organizacijo proizvodnje pri izdelavi sistema za opise in sistemizacijo delovnih mest;

— izdelava sistema za ocenjevanje uspešnosti delavcev na delu;

— študija o prognostični veljavnosti testnih rezultatov za šolanje na poklicni in tehnični šoli;

— izobraževalna akcija za člane samoupravnih organov;

— sodelovanje pri anketiranju o samoupravljanju;

— inventura in opis delovnih mest socialno zdravstvene službe in drugo.

Služba je na področju vsakodnevnih rednih in občasnih nalog delala pri sprejemu delavcev, izboru na tečaje, za šole, za delovna mesta, za invalidsko komisijo itd. Pri tem delu je bilo izvedenih v letu 1971 3.158 raznih aplikacij psiholoških testiranj.

(Iz poslovnega poročila Železarne za leto 1971)

Poškodbe v februarju

V preteklem mesecu je bilo v talilnicah osem poškodb in 233 izgubljenih dni, v valjarni Bela šest poškodb — 156 dni, valjarne Javornik štiri poškodbe — 111 dni in v predelovalnih obratih z 22 izgubljenimi dnevi. Zaradi poškodb iz prejšnjih mesecev so devet dni izgubili v valjarni Bela, po 23 dni pa v energetskih obratih in na vzdrževanju pa pet poškodb in 77 dni. Eno poškodbo in 50 izgubljenih dni so imeli še na transportu in eno poškodbo

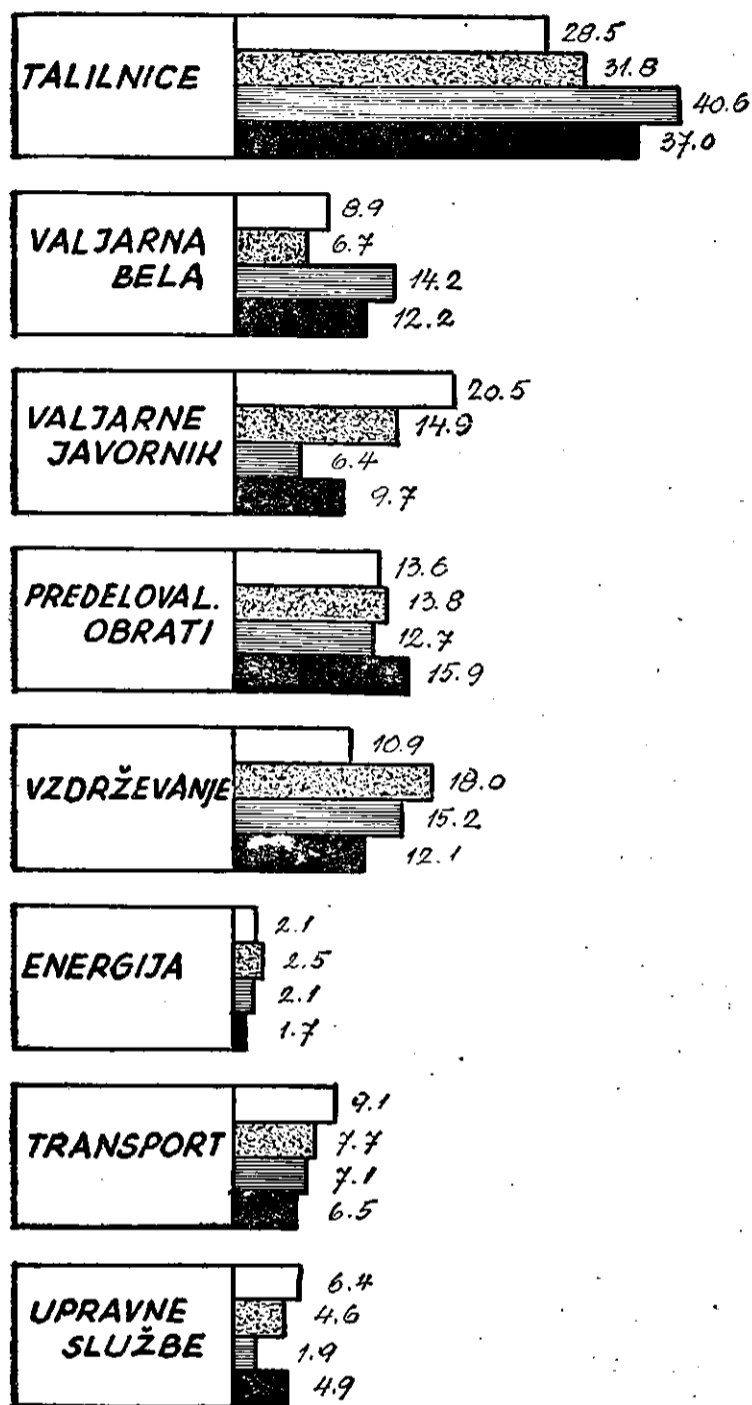
v upravnih službah, ki pa se je končala s smrtnim izidom.

Na poti v službo sta bili samo dve poškodbi in sicer v predelovalnih obratih z 22 izgubljenimi dnevi. Zaradi poškodb iz prejšnjih mesecev so devet dni izgubili v valjarni Bela, po 23 dni pa v energetskih obratih in na vzdrževanju. V talilnicah, valjarnah na Javorniku, transportu in upravnih službah poškodb na poti niso imeli.

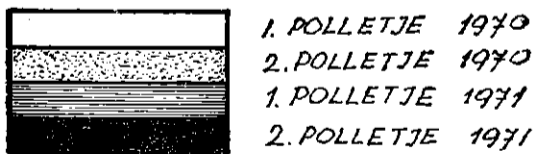
Fluktuacija v drugem polletju 1971

(Nadaljevanje s 1. strani)

FLUKTUACIJA PO DELOVNIH ENOTAH

LEGENDA :

Struktura fluktuacije v letih 1970 in 1971 po delovnih enotah

Ker so bile doslej najbolj kritične talilnice, si jih oglejmo podrobneje. V primerjavi z lanskim prvim polletjem je fluktuacija res nekoliko nižja, celoten trend pa je še kljub temu v naraščanju. Ista ugotovitev velja za valjarno Bela. Z veseljem pa ugotavljamo, da nam je v letošnjem letu upadlo odhajanje kadrov iz vzdrževanja.

KVALIFIKACIJSKA STRUKTURA FLUKTUANTOV

Najhitreje narašča zapuščanje polkvalificiranih delovnih mest, na katerih so

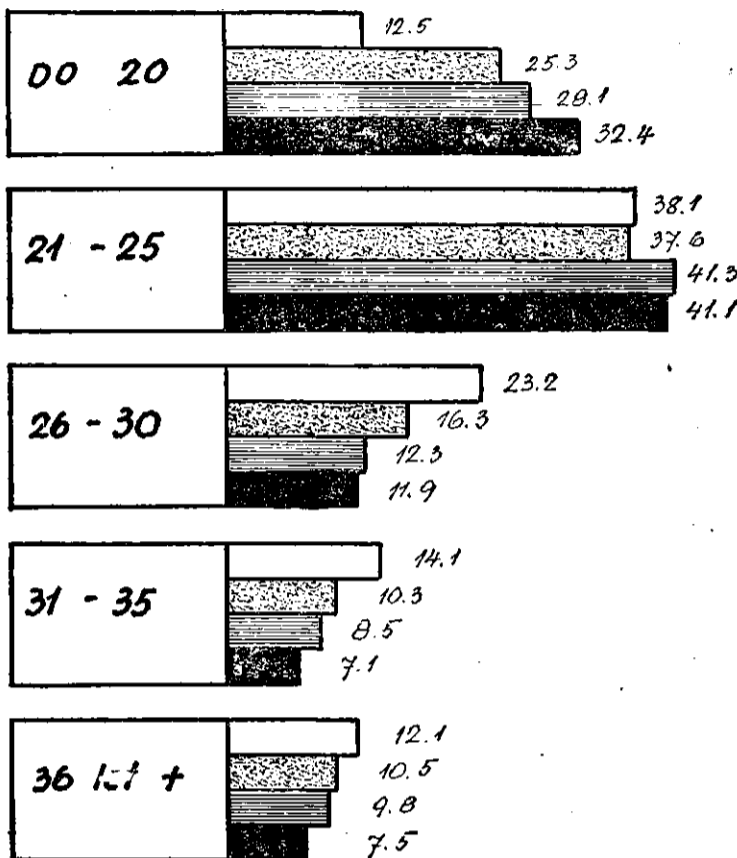
tudi delovni pogoji najmanj ugodni.

IZOBRAZBENA STRUKTURA FLUKTUANTOV

Fluktuacija delavcev z nepopolno osemletko je v zadnjem letu in pol konstantna, v lanskem letu se je zmanjšal odhod delavcev s poklicno šolo, medtem ko je v porastu odstotek fluktuantov s srednjo ali visoko šolo, čeprav skupni trend v opazovanih obdobjih še ni zaskrbjujoč.

STAROSTNA STRUKTURA FLUKTUANTOV

Grafikon 2: tarostna struktura fluktuantov v letih 70 in 71 (po polletjih) spodaj

Rezultati so v tesni povezavi z delovnim stažem in spremembami delovnih mest, oz. ti dve karakteristiki sta pogojeni s starostjo: fluktuacija najmlajših delavcev (do 20. leta starosti) nam še vedno močno narašča, konstantno pa upada odhajanje starejših delavcev.

(Nadaljevanje na 10. str.)

Analiza inovacijske aktivnosti in priznane odškodnine

(Nadaljevanje s 1. strani)

v razpravo na prvi seji DS Zelezarne.

Člani odbora so na 4. seji poleg tega na osnovi prikazanih, potrjenih in overovljenih prihrankov od pristojnih služb in organov najbolj prizadevnim in uspešnim avtorjem priznali spodbudne odškodnine v skupni višini 7.060,00 din.

Avtorju tehnične izboljšave št. 1999, Francu Ravnikarju, prvemu asistentu v valjarni žice na Beli, je bila priznana odškodnina v višini 360,00 din za uspešno izboljšavo na progi 270 Ø, ki preprečuje velike izmečke. Skupna odškodnina, ki je bila priznana in izplačana avtorju izboljševalnega predloga znaša 2.700,00 din.

Matevžu Gluharju, prvemu asistentu in Stanetu Hrovatu dninskemu delovodju iz ješklovskega je bila za izboljševalni predlog št. 2013 »Izdela va posebne naprave za vlečenje šestoglatega jekla iz okroglega profila«, priznana na osnovi prihranka v višini 82.689,00 N din enkratna skupna odškodnina v višini 2.220,00 din.

Na razpis, objavljen v tovarniškem glasilu Zelezar, dne 5. februarja 1971 z nalogo rešiti problem povečanja učinka pri čiščenju dna komor globinskih peči v valjarni Bela, sta bila predložena dva predloga. Avtorja predloga št. 1989 sta inž. Jakob Sranc in Lovro Markež iz energetskega gospodarstva, avtor drugega predloga št. 1993 pa je dipl. inž. Borut Razinger iz oddelka OTK. Nobena rešitev ne ustreza potrebam in zahtevam razpisa, zato odbor avtorjem ni mogel priznati razpisanih nagrad.

Janez Faletič, vodja žerjavnega oddelka je s svojimi sodelavci Jožetom Miričem, Antonom Koblarjem in Vinikom Seljakom uspešno izvedel rekonstrukcijo na polipnem žerjavu 5 Mp x 23,73 m Sava v obratu elektrojeklarnice za skladiščenje starega železa in drugega vložnega materiala. Na osnovi prikazanih in ugotovljenih ter potrjenih prihrankov in koristi v višini 132.847,00 N din, je bila avtorjem priznana enkratna skupna odškodnina v višini 3.200,00 din.

Dipl. inž. Franc Novak in obratni tehnik Valentin Markež, avtorja izboljševalnega predloga št. 2020, iz oddelka VEN Bela, sta zmanjšala vzbujevalni tok glavnega pogojskega motorja Šteklja v mirovanju. Člani odbora so avtorja nagradili na osnovi pozitivnih ocen in priporočil z enkratno skupno odškodnino v višini 1.300,00 din.

OBVESTILO

Ravnateljstvo tehnične šole pri Zelezarskem izobraževalnem centru obvešča, da namerava v naslednjem šolskem letu ustanoviti elektro tehniški oddelak tehnične šole za odrasle. V šolo se bodo lahko vpisali kandidati, ki imajo dokončano poklicno šolo elektro stroke in so zaposleni. Da bi ugotovili število kandidatov, ki se želijo vpisati v šolo, prosimo vse, ki se zanimajo za tovrstno šolanje, da pošljejo informativne prijave ali pa se zglasijo osebno na šoli do 1. 4. 1972.

Ravnateljstvo TS
Jesenice

Obvestila kolektivu ● Obvestila kolektivu ●

Dežurna služba	telefon	
	v pisarni	doma
SOBOTA, 18. marca: inž. Stanko ČOP, vodstvo talilnic	328	76538
NEDELJA, 19. marca: inž. Avgust KARBA, dir. proizvodnje	270	693
PONEDELJEK, 20. marca: inž. Lado SKETA, plavž	486	81413
TOREK, 21. marca: Ciril ODLASEK, valj. Javornik	620	776
SREDA, 22. marca: inž. Miroslav NOČ, vodstvo vzdrž.	873	754
CETRTEK, 23. marca: inž. Karel RAVNIK, elektrojeklarna	433	81413
PETEK, 24. marca: inž. Jaka SOKLIČ, strojne delavnice	556	81131

Dežurna služba traja od datuma nastopa od 7. ure do naslednjega dne do 7. ure. Kolikor dežurnega ni v pisarni ali doma kličite glavnega vratarja na telefon 410. Morebitne spremembe dežurnih so razvidne iz obvestil, ki jih vsako soboto objavljamo na razpisnih deskah pri vseh vratarjih.

Tajništvo tehničnega in proizvodnega direktorja

Obvestila kolektivu ● Obvestila kolektivu ●

Mladi o sebi, svojih problemih, nalogah in perspektivah

Tradicionalno plesno tekmovanje učencev osnovnih šol

V Pionirskem domu v Ljubljani je bilo v soboto 11. marca tekmovanje plesnih parov osnovnih šol v družabnih plesih. Tekmovanje je organizirala zveza plesnih učiteljev s pomočjo Pionirskega doma v Ljubljani. Turnir je vodil znani plesni mojster Dolfe Jenko.

Za plesno tekmovanje je bilo prijavljenih 58 parov iz 20 slovenskih šolskih zavodov. Kot gostje so se predstavili trije plesni pari iz Pionirskega doma v Beogradu.

Pari so tekmovali v treh družabnih plesih in sicer fokstrot, polka in angleški valček. Pod vodstvom tov. Arčona se je tega turnirja udeležilo tudi devet plesnih parov z Jesenic, Gorij, Mojstrane in iz Lesc. Mnogim tekmovalcem pa sreča ni bila naklonjena. Tako je že v prvem delu izpadlo iz nadaljnega tekmovanja sedem parov iz naše občine. Para Sašo Vrdoljak in Simona Zupan ter Franci Branc in Danica Makuc pa sta se uvrstila v polfinale, vendar zaradi zelo slabega ocenjevanja komisije nista uspela priti v finale.

Sodniki niso bili enotni v ocenjevanju plesov, kajti videli smo oceni 1 kot najboljša in 5 kot najslabša pri istem paru.

Med odmorom pa nam je mojster Jenko predstavil dva plesna para plesnega kluba katera sta nam pripravila ples iz latinske Amerike ter družbene ples ob spremljavi ansambla DEHORS.

Med drugim odmorom pa so vsi zaplesali četverko prav tako ob spremljavi ansambla.

Ob končanem tekmovanju je vsak tekmovalec dobil priznanje za sodelovanje na tem že tradicionalnem turnirju.

Udeležbo učencev naše občine na plesnem tekmovanju v Kranju je finančno podpril tovarniški komite ZMS Železarne.

Zdravko Cestar

Seja predsedstva TK ZMS

V torek, 14. marca je predsednik TK ZMS Železarne Ljuba Jasnič sklical 4. redno sejo predsedstva. Ob zelo dobri udeležbi na seji je predsednik v začetku seje razložil pomen obiskov po obratnih mladinskih aktivih z namenom, da se okrepi baza delovanja ZM v Železarni. Prisotni so se strinjali s predlogom, da se obiski pričnejo v ponedeljek prihodnji teden z izjemo obratnega aktivna Javornik I, katerega se obišče na njihovo prošnjo še ta teden.

V nadaljevanju seje so predsedniki komisij predložili v razpravo program aktiv in dela komisij za mesec april. Pomembna je skupna akcija društvene in športne komisije pri TK ZM, ki pripravljata obisk grančarjev gorenjskih karavel 8. aprila v Železarni. Srečanje bo povezano s športnim dvobojem v namiznem tenisu, šahu in kegljanju. V splošnem pa se akcije pokrivajo z akcijami občinskega komiteja ZM ob praznovanju meseca mladosti, zahtevajo pa še konkretno uskladitev in dopolnitev.

V nadaljevanju so govorili o okvirnem programu praznovanja meseca mladosti. Predsednik je predvsem poudaril pomen široke akcije otvoritvenega in zaključnega dela meseca mladosti in navzoče seznanil tudi z nekaterimi konkretnimi zadolžitvami, katere bo imel TK ob prireditvah v mesecu mladosti.

Ob zaključku seje so potrdili nekaj računov iz preteklega tedna in poslušali poročilo o udeležbi plesnih parov jeseniških šol na tekmovanju v Ljubljani.

Mladina v krajevni skupnosti

Mladi združeni v aktivih mladine v krajevnih skupnostih v mestu in na vasih, predstavljajo pestro strukturo članstva in njihovih interesov. Ravno pestrost interesov mladih različnih sredin, je doslej usmerjala njihovo delo v glavnem v uresničevanju neposrednih in najbolj izrazitih interesov v kulturi, zabavi, športu, zelo malokrat pa je bila izkoriščena možnost političnega delovanja mladih v aktivu in v celotni krajevni skupnosti.

Nadaljnji razvoj družbeno-političnega sistema, predvsem pa težnja po nadaljni krepitvi krajevnih samouprave, postavlja pred nas zahtevo po večjem vključevanju in enakopravnem nastopu mladih v krajevnih skupnostih. Da bi postali neposredni soustvarjalci krajevnih skupnosti, katere vsebina delovanja naj bo samoupravna sinteza interesov vseh občanov — pri tem seveda tudi mladine, moramo v prihodnje posebno pozornost posvetiti zlasti naslednjima dvema področjima delovanja in združevanja mladih v krajevni skupnosti:

1. vključevanju mladih v aktiv ZM v krajevni skupnosti in vsebini njegovega dela;

2. sprejeta stališča razviti v akcijo vseh naprednih sil v krajevni skupnosti.

Zato je treba vnesti v vsebino samoupravnega delovanja v šoli in v delovni organizaciji več elementov spoznavanja širših družbenih problemov, vključno z iskanjem možnosti njihove rešitve — vsebinske in akcijske, kar bo v veliko pomoč tudi v spoznanju mladih z nujnostjo njihovega povezovanja in delovanja v krajevni skupnosti.

Za celovito vsebinsko preobrazbo Zveze mladine v krajevni skupnosti morajo občinske konference ZMS pa tudi aktivni sami mladino nenehno usposabljanje. Idejno vzgojno delo ter razne oblike usposabljanja in izobraževanja mladih morajo postati temelj vseh programov in osnove za akcijo samo. Vsebina dela aktivna ZM v krajevni skupnosti naj vsebuje tudi tista področja, ki morajo biti sestavni del samoupravnega dogovarjanja vseh občanov (komunalni problemi, sredstva za urejanje mladinskih prostorov, športnih in rekreacijskih objektov ter splošni družbeni in socialni problemi).

Naloga aktivna je, da spodbuja delo celotne krajevnih skupnosti pri reševanju teh vprašanj in ob sprejemanju dogovorov, o njih enakopravno razpravlja in odloča.

Skladno s sprejemanjem take vsebine dela aktivna ZM v krajevni skupnosti se zavzemamo za izvajanje solidarnostnih aktiv in večje skrbi za človeka, kar vse so elementi, ki jih moramo vgraditi v našo delovno prakso tako, da bomo nudili pomoč tistim, ki so jo potrebni — istočasno pa dosegli tudi hitrejšo afirmacijo ZM v krajevni skupnosti.

Še vedno je v krajevni skupnosti prisoten problem pomanjkanja sredstev za dejavnost aktivna ZM ter pomanjkanje prostorov za mlade. Vendar se bo tudi tu treba prej ali slej zamisliti kajti uresničevanje vseh teh nalog terja povezanost vseh dejavnikov ne samo v krajevni skupnosti temveč tudi v družbenopolitičnih organizacijah in v občini.

Poziv mladim dopisnikom

S sprejetim konceptom dela in v sedanjem družbeno zelo razgibanem trenutku potrebuje ZMS celovit, logično izpeljan in časa ter razvoju prilagojen sistem informiranja. Ravno zato moramo pridobiti čim več mladih, ki bodo ustvarjalno delovali pri razvijanju informativne dejavnosti v ZMS in, ki bodo postali nosilci oblikovanja informativne mreže v ZMS.

Potrebno bo delovati na uresničevanju zlasti treh temeljnih smotrov:

— da s svoje strani prispevamo k učinkovitejšemu uresničevanju osnovnih načel delovanja ZMS, po katerih je delovni, socialistični človek, mladinec v združenem delu družbeni subjekt samoupravljanja in kot tak mora tvorno sodelovati pri oblikovanju tokov informacij v organizaciji ZMS in družbi nasploh;

— da bodo centri obveščanja postajali tudi centri za živo, a osveščeno politično propagando (moramo se zavdati dejstva, da brez lastne propagandne dejavnosti naš popoln uspeh ne bo zagotovljen. Potrebno bo izdajati kar največ informacij, biltenov, plakatov itd., kjer bodo naša stališča in pogledi kvalificirano in odgovorno posredovani kar najširšemu krogu);

— da še naprej razvijamo že obstoječo mrežo informiranja v organizaciji, da še naprej razvijamo splošne družbene procese informiranja ter, da v to delovanje poskušamo zajeti kar največ mladih novinarjev, političnih delavcev, informatorjev ter drugih, ki bodo tudi organsko povezani z našim delom.

Prizadevati si moramo, da bo v organizaciji in družbi vsak subjekt nosilec informiranja (posameznik, organizacija). Naš cilj pri tem je, da javnost kvalitetno, realno in vsebinskosmiselno obveščamo o našem delu, prizadevanjih, hotenjih in doseženih rezultati. Predstaviti se moramo kot revolucionarna organizacija mladih, kot dejansko vpliven družbeni subjekt, ki ima svoja jasna stališča do odprtih družbenih vprašanj in v katerih reševanje na demokratični način tudi posega.

Bistven razlog za delovanje v tej smeri je, da je predstavljanje mladih in ZM nasploh v sredstvih javnega obveščanja največkrat črno-belo, zgolj informativno, brez poglobljenih razmišljanj, analiz in podobno.

V jeseniški občini imamo dve vrsti lokalnega informiranja občanov: lokalni radio in glasilo Železar. Obe vodstvi sta našli dosti posluha pri informiranju mladih saj že nekaj časa poteka radijska mladinska oddaja ob torkih, januarja pa je preteklo tri leta odkar izhaja v glasilu Železar cela stran s skupnim naslovom Mladi o sebi, svojih problemih, nalogah in perspektivah. Čeprav je obveščanje javnosti o delu mladih v teh komunikacijskih sredstvih dobro pa je naša želja, da bi le-to še izboljšali. Tu bi omenil akcijo revije Mladina »Mladi novinar«, ki se je pričela koncem prejšnjega leta in teži za čimboljšim obveščanjem o delu mladih v ZMS, delovnih organizacijah, krajevnih skupnostih itd.

TK ZMS želi na pobudo mladih izvesti podobno akcijo, kjer bi vključili mladega proizvajalca — železarja in mladega občana, se pravi tistega mladince, ki ga novinarstvo oziroma dopisniško delo veseli in kaže zanj tudi določeno zanimanje. V prihodnjem tednu bi bil ustanovni sestanek mladih dopisnikov, kjer bi se pomenili o načinu in možnostih javnega informiranja.

Vse, ki bi se radi vključili v dopisniško delo z namenom, po čimboljšem in kvalitetnejšem informiranju občanov o delu mladih v ZMS vabimo k sodelovanju s prošnjo, da se prijavijo na TK ZM tel. 269 ali Ljuba Jasnič, IBM, tel. 522, zaradi informacij o ustanovnem sestanku.

OBVESTILO

Obveščamo vse, ki so se zanimali za nastop orkestra JLA iz Ljubljane s solisti, ki je bil napovedan za dne 18. t. m. v gledališču Tone Cufar na Jesenicah, da je koncert iz tehničnih razlogov preložen. Koncert velikega orkestra JLA boste lahko poslušali na predvečer dneva OF, to je 26. aprila v naši športni hali Podmežakljo.

TK ZMS Železarne Jesenice

Samoupravni organi v preteklem tednu

3. seja sveta DE valjarne Bela

V sredo 1. marca je bila v sejni sobi valjarn na Javorniku 3. seja sveta DE valjarne Bela. Na seji je bilo prisotnih 17 članov sveta DE, šef DE inž. Perne, obratovodje, predsednik koordinacijskega odbora sindikata Mavro Lenardič in drugi.

Šef DE je posredoval obširno problematiko za preteklo leto. Rezultate smo objavili že v 6. številki Zelezarja. Iz njegovega poročila povzemo le to, da so lani delali slabše kot so predvideli a kljub temu bolje kot v letu 1970. Vzroke, da plan ni bil dosežen, je treba iskati v oskrbi s surovinami, gorivom in drugimi potrošnim materialom. Omenjenih težav ni so mogli odpraviti zaradi pomanjkanja likvidnih finančnih sredstev. Težave so imele tudi zaradi večjih in manjših zastojev, nekatere od teh so znižali, prav tako pa tudi porabo goriv in pomožnih materialov. Dosežene uspehe pripisujejo prizadevanju vseh zaposlenih v obratih valjarne Bela. V poročilu šefa DE so bili prikazani tudi podatki o gibanju delovne sile, poškodbah pri delu ter problemati-

ki, ki se nanaša na naročila in kupce.

V nadaljevanju seje so o proizvodni problematiki posameznih obratov govorili še inž. Senčar za valjarno Bela, tov. Črv iz valjarne žice, tov. Komljanec iz profilarne in tov. Tavčar iz adjustaže štetila.

Šef DE inž. Perne je v drugem delu seje posredoval tudi nekaj podatkov o planu za leto 1972, ki bi ga lahko izpolnili v kolikor ne bo večjih okvar in zastojev. Seveda bo tudi letos potrebna prizadevnost vseh zaposlenih.

O delu komisij so poročali njihovi predsedniki in povedali, da imajo precej težav ker so seje posameznih komisij slabo obiskane.

V razpravi je sodeloval tov. Lenardič, predsednik koordinacijskega odbora sindikata valjarne Bela. Zavzemal se

je za tesnejše medsebojno sodelovanje in za to, da bi delo samoupravnih organov zaživel. Obenem bo treba v večji meri skrbeti za počutje delavcev in zato organizirati izlete in druge akcije. V ta namen naj bi skladno z 52 členom sporazuma odvajali tudi določena sredstva. Govoril je tudi o vlogi koordinacijskega odbora, ki bo v prihodnje skrbel za povezavo s samoupravnimi organi in družbenopolitičnimi organizacijami.

Predsednik sindikalnega odbora Javornik I tov. Zupan je posredoval problematiko, ki je dokaj težavna. Tudi šef DE inž. Perne meni, da bodo v prihodnje potrebni določeni ukrepi, za izboljšanje stanja, potrebna pa bo tudi modernizacija naprav v obratu.

Sprejetih je bilo devet sklepov. V sklepih je med drugim poudarjeno, da je treba od strojnega in elektro vzdrževanja zahtevati boljše vzdrževanje naprav, predvsem velja to za žerjave in brusilne stroje. Svet DE bo tudi v prihodnje skrbno spremljal delo posameznih komisij in usmerjal njihovo delo. Pri tem pa naj sodelujejo tudi družbenopolitične organizacije in še posebej sindikat ter pomagajo k poživitvi dela v samoupravnih organih. Svet DE se med drugim strinja tudi s predlogom, da je treba urediti vprašanje nagrajevanja in delovnih pogojev v obratu Javornik I ter začeti z modernizacijo naprav.

4. seja odbora za izume in racionalizacije

Na 4. seji odbora za izume in racionalizacije, ki jo je predsednik odbora dipl. inž. Franc Gasser sklical v četrtek, 9. marca 1972, in je imela obširen delovni program, so obravnavali te-le zadeve in vprašanja:

1. Pregledali so sklepe prejšnje seje in ugotovili, da so izvršeni razen sklepa o prevlečenju cevji za vpihovanje kisika z emajl maso.

2. Referatu za racionalizacije so naročili, da mora dvakrat letno poročati odboru o koriščenju predlogov vključno z letom 1971.

3. Po ponovnem izračunu predloga 2013 »Izdelava naprave za vlečenje šestoglatega jekla iz okroglega profila« so odobrili odškodnino 2.200 din, ki naj jo avtorja delita v razmerju 50:50 %.

4. Sektorju za ekonomiko in organizacijo ter pravni službi so naročili, da pripravita pogodbo v zvezi s patentom KOBNIS in Labura skladno s sklepom prejšnje seje. V zvezi z odškodnino Laburi za njegov patent pa so imenovali posebno tričlansko komisijo, da bo pregledala izračun odškodnine.

5. Sprejeli so predlog dopolnitev in sprememb pravilnika o izumih, tehničnih iz-

15. seja odbora za dohodek in nagrajevanje

Predsednik odbora za dohodek in nagrajevanje Ludvik Kežzar je sklical 15. sejo odbora v sredo, 8. marca 1972, z običajnim dnevnim redom.

Pri pregledu sklepov prejšnje seje so ugotovili, da ni izvršen sklep glede povečanja predujma vsakega prvega v mesecu in dodatno sklenili, da naj se povečani predujem uvede postopno, najprej na 400 din in šele kasneje na 500 din mesečno.

Oblikovana masa osebnih dohodkov je bila skladna s proizvodnimi uspehi in doseženo realizacijo, zato so sklenili, da se v celoti izplača iz rezerve pa popravi v tistih obratih, ki zaradi objektivnih težav v februarju niso dosegli svojih dohodkov v mejah od 97 do 105 %. Težave pa so bile prevsem zaradi omejitve električnega toka in slabih vremenskih pogojev v nekaterih obratih. Poleg teh rednih popravk so priznali livarni akontacijo do srednje meje, ki jo bo obrat v ugodnejših mesecih vrnil, jeklovleku so priznali osebni dohodek do srednje meje s tem, da so jim upoštevali ure in raziskovalnemu oddelku posojilo za izplačilo do srednje meje. Vsi

ostali obrati in delovne enote so imele v lastni rezervi dovolj sredstev, da so lahko rezultat popravile do srednje meje.

V nadaljevanju seje so obravnavali analizo osebnih dohodkov izpod 1.000 dinarjev in ugotovili, da sedanje število delavcev, ki prejema manj kot 1.000 dinarjev osebnega dohodka na mesec ni problematično, ker je pri vseh razen v dveh primerih vzrok za nizek dohodek neizpolnjevanje norm. Za tista dva izjemna primera, pa so naročili pristojnim obratovodstvom, da ugotovijo pravi vzrok. Nato so obravnavali še poročilo o delu komisije za kategorizacijo delovnih mest in sklenili, da naj predsednik odbora na eni naslednjih sej komisije za kategorizacijo poroča o stališčih odbora zlasti glede obnove kriterijev, predolge dobe reševanja vlog za popravke, upravičenosti zahtev za popravek z ogledom pogojev na delovnem mestu.

10. seja odbora za splošne zadeve

Predsednik odbora za splošne zadeve Zdravko Črv je sklical 10. sejo odbora v torek, 14. marca 1972 in za dnevni red predlagal pregled sklepov, pregled plana zavarovanja Zelezarne in delo varnostne službe, odobritev službenih potovanj v inozemstvo, potna poročila in reševanje tekočih zadev in prošenj.

Sklepi prejšnje seje so bili vsi izvršeni. S planom zavarovanja Zelezarne so se strinjali, strinjali pa so se tudi z ukrepi, ki jih je treba sprejeti, da se izboljša delo varnostne službe. Zlasti je treba zagotoviti večji red pri vstopih in izstopih in s tem v zvezi tudi disciplino, nabaviti nekaj brezžičnih telefonov in lahkega orožja, ukiniti izhod in vhod delavcev pri signalnem bloku, urediti par-

kirne prostore pred HVZ, na Javorniku, na Beli in na nasipu, popraviti oziroma postaviti ograjo pri HVZ in na Beli ter v sklopu investicijskega programa rešiti že enkrat vprašanje kontrolne tehtnice.

V nadaljevanju seje so odobrili nekaj službenih potovanj v zamejstvo in vzeli na znanje potna poročila. Nato pa so rešili še nekaj tekočih zadev.

9. seja komisije za nagrajevanje v valjarni Bela

Dnevni red devete seje komisije za nagrajevanje pri svetu DE valjarne Bela, ki je bila 8. marca je obsegal tri točke. Najprej so člani komisije dobili na vpogled podatke o razdelitvi mase osebnih dohodkov za februar. Predlog je razčlenjen po posameznih oddelkih valjarne, za profilarno, valjarno žice, valjarno profilov in za vso Zelezarno. Vzporedno s tem so bili člani komisije seznanjeni tudi s sredstvi, ki jih imajo v rezervnem skladu. Na osnovi podatkov, ki jim jih je posredovalo vodstvo delovne enote, je bil sprejet sklep, da izplačila osebnih dohodkov ne bodo spremenjili.

V drugem delu seje so obravnavali predlog sistema ustvarjanja in delitve oseb-

nih dohodkov, ki so ga prejeli od sektorja za ekonomiko podjetja. Rečeno je bilo, da morajo biti s predlogom seznanjeni vsi člani komisije. Komisija tudi naroča vodjem delovnih skupin, da na sestankih obravnavajo omenjeno gradivo, medtem ko ustrezno obrazložitev pripravijo obratovodje, kakor tudi ustrezne primerjave. Sestanki delovnih skupin naj bodo najpozneje do 17. marca. Priporočila pa bodo ponovno obravnavali na seji komisije za nagrajevanje.

Ker v valjarni žice niso bili pri stimulaciji upoštevani žerjavovodje, niso zadovoljni in bi morala biti vsaj 50 % udeležba. Sprejet je bil sklep, da jih je treba vključiti v delitev oziroma stimulacijo s 50 % udeležbo.

5. seja odbora za varstvo pri delu

Na 5. seji odbora za varstvo pri delu, ki je nadaljevanje prejšnje seje in jo predsednik odbora Branko Stare sklical v sredo, 8. marca 1972, so obravnavali še tale vprašanja:

1. Sprejeli so sanacijski program pomožnih prostorov za leto 1972 s tem, da so dali poudarek jeseniškemu obratom. Kadrovskemu sektorju so naročili, da za realizacijo programa zagotovi večje prizadevanje obratovodstev, vodstev delovnih enot in direktorjev sektorjev.

2. Vzeli so na znanje sanacijski program za odstranitev težkega fizičnega dela. Menili so, da je treba s tem programom nadaljevati predvsem s konkretizacijo tako, da bi ob polletnem finančnem rebalansu zagotovili eventualna potrebna dodatna sredstva.

3. Prav tako so vzeli na znanje informacijo o predlogu investicijskega programa za leto 1972 in priporočili ustrezni službi, da pregleda dodatne pozicije.

4. Pregledali so poročilo o stanju naprav in objektov, ki so v gradnji ali se pripravljajo za gradnjo s stališča varstva pri delu. Tehničnemu direktorju so priporočili, da skupaj s službo za varstvo pri delu napravijo enake preglede tudi vse ostale službe in obratovodstva, ki operativno vodijo posamezne gradnje oziroma objekte.

5. Sprejeli so program dela odbora za varstvo pri delu za 1. polletje letošnjega leta.

boljšavah in koristnih predlogih in sklenili, da se ti predlogi posredujejo v potrditev delavskemu svetu Zelezarne na prvi naslednji seji.

6. Obravnavali so poročilo in predloge referata za racionalizacijo o izboljšanju inventivne in inovacijske dejavnosti v Zelezarni in sklenili, da o predlogih referata, prej predno bodo posredovani delavskemu svetu Zelezarne, razpravlja tudi kolegij glavnega direktorja. Niso se strinjali s predlogom referata, da bi komisije za racionalizacije in novatorstvo v delovnih enotah ukini, temveč so menili, da je treba njihovo delo poživiti in če je potrebno predlagati svetom delovnih enot, da spremenijo sestav komisij. Prav tako se niso strinjali s predlogom, da se uvedejo vsakoletne posebne nagrade za najuspešnejše avtorje.

7. Za predlog 2010 »Rekonstrukcija polportalov in me-

hanizmov za vožnjo mostu polipnega žerjava SAVA« so odobrili enkratno odškodnino 3.200 dinarjev avtorjem, ki naj jo razdelijo v razmerju: 50:20:20:10 %.

8. Za predlog 2020 »Zmanjšanje toka vzbu alnega generatorja za glavni pogonski motor štetila« so odobrili enkratno odškodnino 1.300 dinarjev, ki naj jo avtorja razdelita v razmerju: 50:50 %.

9. Sprejeli so ugovor na priznano odškodnino po predlogu 1999 »Rekonstrukcija kanalov na progi 270 v valjarni žice« in priznali avtorju faktor I/4. S tem se je odškodnina povečala na 2.700 dinarjev in so naročili referatu, da se avtorju izplača razlika do prejšnje odškodnine.

10. Pred zaključkom seje so sprejeli še razpis »Naprava za žigosanje pločevine s kovinskimi žigi v valjarni 2400« in sklenili, da se najuspešnejšim avtorjem dodelijo nagrade, in sicer:

I. nagrada v višini 1.000 dinarjev,

II. nagrada v višini 750 dinarjev in

III. nagrada v višini 500 dinarjev.

Sestanki delovnih skupin

26. 2. — VALJARNA BELA — BEG — POVR-SINSKA OBDELAVA — Z doseženimi rezultati v januarju so bili zadovoljni. Na brusilnih strojih bi lahko napravili še več, če bi bil delovni čas bolje izkoriščen.

Naloge v februarju bodo opravljene le v primeru, če bo odprava očiščenega materiala potekala v redu. Trenutno imajo na zalogi precejšnje količine očiščenega materiala za valjarstvo 2400. Ugotovljajo, da ni kontinuirana odprava vložka za valjarstvo žice. Menijo, da pri tolikšnih količinah očiščenega materiala ne bi smeli biti prikrajšani pri osebnih dohodkih. Imeli so več pripomb v zvezi s problematiko GPŽ. Prav tako so imeli pripombe k predlaganemu sistemu nagrajevanja. Predlagajo, naj bi bila stalnost izražena v dinarški vrednosti in ne v odstotkih. Nadalje so predlagali, da bi moralo biti leto zaposlitve enako nagrajeno za sodelavce v 20. skupini in sodelavce v 3. skupini, kar bi bilo bolj pravično.

6. 3. — MARTINARNA — VISTER — PEČI — Ugotovljajo, da je bil proizvodni načrt v januarju in februarju presežen in zato zasluži priznanje ves kolektiv. Če bi obratovali v januarju ves mesec s štirimi pečmi, bi lahko dosegli še boljše rezultate. Težave so imeli tudi v februarju, saj je peč B morala čakati zaradi prodora jekla na podest. Tudi vzdržnost peči ni najboljše, za kar pa je več vzrokov. Prizadevati se bo treba za boljše vzdržnost peči. Ob koncu sestanka so obravnavali varnost pri delu.

6. 3. — MARTINARNA — JANSKA — LIVNA JAMA — K predlogu sistema ustvarjanja in delitve osebnih dohodkov niso imeli bistvenih pripomb. Vprašanje je bilo postavljeno zaradi ur za manjkačje, ker primanjkuje delavcev. Dobiti bo treba nove delavce, da bodo imeli v letnem času izpolnjen normativ. Predlagano je bilo tudi, naj bi pečne odstotke računali po izmenah. Ob koncu sestanka je bilo predlagano, naj bi odobrili dvojne hlače in eno bluzo, če pa to ni mogoče pa namesto bluze delovne hlače.

GRADBENO VZDRŽEVANJE — Delovne skupine ZUPAN, RUPNIK, JENSTERLE, SULIGO, BEVC in ZUPAN so na sestankih 7. marca obravnavale delitve osebnih dohodkov. Povzetkov s teh sestankov ne objavljamo, ker bo o teh razpravah za vse sestanke delovnih skupin v Železarni izdelana ustrezna analiza in objavljena v Železarni. Razen tega so na sestanku delovne skupine ZUPAN obširneje govorili o varnosti pri delu ter o premijah pri novem formiranju osebnih dohodkov. Delovna skupina RUPNIK je vzela na znanje vsebino okrožnice kadrovskega sektorja o pisanju dnin dopusta in bolovanja. Na sestanku delovnih skupin JENSTERLE in RUPNIK so prebrali obvestilo službe za varstvo pri delu, govorili so tudi o disciplini ter omenjali sodelavce, ki imajo »plave ure«. Delovna skupina BEVC — kleparji, je na sestanku razpravljala o kadrovskih vprašanjih. Kvalificiranega kadra je vedno manj, vzrokov za to je več, med drugim zahtevno in nevarno delo ter učna doba, ki ni priznana za delovno dobo. Obravnavali so tudi medsebojne odnose ter govorili o redu in disciplini.

8. 3. — JAVORNIK I — ZUPAN — ADJUSTA — Na znanje so vzeli poročilo komisije za nagrajevanje ter komisije za ugotavljanje kršitev delovnih dolžnosti, medtem ko ga komisija za varnost pri delu ni pripravila. Obširno so razpravljali o varni uporabi žerjavov in premikanju voz in predlagali naj bo zvez težak dve toni. Prav tako naj bi spremenili zvočne signalne naprave na žerjavih, medtem ko so ravnalci odgovorni za varen prehod pri premiku voza. Dano je bilo še priporočilo avtogenskim rezalcem gredic, ki ne smeta istočasno opraviti istega reza. Komisija za varnost pri delu naj uredi vse potrebno, da bo v obratu manj prepriha, nabavna služba pa mora oskrbeti zelena očala za avtogensko rezanje. Zavzemali so se za čimprejšnjo rekonstrukcijo srednje proge in večjo nosilnost žerjavov in adjustaži.

9. 3. — JAVORNIK I — MEZNARC — PROGA — Vodja delovne skupine je povedal, da je bil plan v februarju dosežen s 109,4%, zastoji pa so bili manjši za 1,2%, in znašajo 8,2%. Menijo, da bi zastoj lahko še znižali, vendar morajo imeti na razpolago ustrezne vložke za progo 230 Ø. Ponovno so bili opozorjeni na uporabo zaščitnih sredstev, seznanjeni pa so bili tudi s sklepom komisije za delovne odnose in nagrajevanje glede

odločb za posamezna delovna mesta. Bolj pazljivi bodo morali biti pri škarjah, pri rezanju vložka za jeklovlek in za morebitno prodajo. To velja tudi za ogrevalce. Ob koncu sestanka so predlagali, naj bi prehod od ravnalnega stroja do navjalca proge 230 Ø ukinili. Za člana sveta DE so namesto tovariša Muleja predlagali sodelavca Rijavca.

10. 3. — UPRAVNE SLUŽBE — PRAČEK — KNJIGOVODSTVO TALILNIC — Upoštevati je treba navodilo oziroma sklep, da je odhod s službenega mesta točno ob 14. uri. Obravnavali so tudi predlog sistema ustvarjanja in delitve OD.

6. 3. — STROJNO VZDRŽEVANJE — FAGANEL — ŽEBLJARNA — Zelo obširno so razpravljali o predlogu sistema ustvarjanja in delitve osebnih dohodkov, kakor tudi o pravilniku o dodatkih OD in ugotovili, da pri izredno otežkočenih mestih ni upoštevano delo v ropotu, medtem ko morajo vzdrževalci v žebeljarni delati 50% v ropotu, kar vpliva na njihovo zdravje. Zato so zahtevali, da se jim prizna otežkočeno delo.

1. 3. — JAVORNIK I — MARKELJ — LAHKA PROGA — Seznanjeni so bili z doseženimi rezultati Železarne v preteklem letu. Dalj časa so se zadržali pri nagrajevanju, da pa bi izpolnili vse naloge predvidene v načrtu, bo treba več ljudi. Kritično so obravnavali tudi ceno artiklov, ki so na razpolago na mali prodaji in vprašujejo zakaj ne morejo dobiti na mali prodaji odpadkov oziroma izmečka (betonsko železo).

28. 2. — PLINSKA IN VODNA ENERGIJA — BELJAN — Sestanek so organizirali po oddelkih ter razpravljali o predlogu sprememb pogodbenih odnosov z GPŽ. Še posebej so omenjali malice in samske domove za katere naj bi v prihodnje stalno skrbela Železarna. Beseda je tekla tudi o zasedbi delovnih mest, ki niso polno zasedena. Predlagali so, naj bi delavce, ki opravljajo delo manjkajočega delavca, dobil uro ali dve več za dodatno delo. Delovno disciplino bo treba izboljšati.

3. 3. — ELEKTRO IN TOPLOTNA ENERGIJA — SIRC — Seznanjeni so bili z okrožnico direktorja kadrovskega sektorja in informirani o organizaciji prvenstva Železarne v sankanju. Posredovano je bilo tudi obvestilo o predvidenem izletu v marcu.

5. 2. — UPRAVNE SLUŽBE — LEMPELJ — NABAVNA SLUŽBA — Z ozirom na novo organizacijo nabavne službe kot samostojne enote v proizvodnem sektorju je treba uesti terminsko delo. Razprava se je nanašala na problematiko nabavne službe, nato pa so se v celoti strinjali s stališči odbora za življenjske pogoje in rekreacijo glede sprememb pogodbenih odnosov Železarne in GPŽ. Do naslednjega sestanka je treba pripraviti predlog o razvrstitvi delovnih skupin v nabavni službi.

6. 3. — ELEKTRODNI ODDELEK — TERŠE-GLAV — Plan v februarju je bil izpolnjen z 88,8%. Težave so imeli zaradi pomanjkanja rutila, zaradi manjše dobave VP žice in popravila transformatorja na mali talilni peči. Podrobneje so obravnavali reklamacijo elektrod in se zavzemali za večjo odgovornost in vestnost pri pregledu elektrod pred pakiranjem. Tudi medsebojne odnose bo treba izboljšati, z ozirom na večje življenjske stroške pa zavijalke zanima kako bo prihodnje z osebnimi dohodki v Železarni.

5. 3. — VALJARNA ZICE — JUSTIN — S predlogom sistema nagrajevanja in delitve osebnih dohodkov se delovna skupina ne strinja, zato so omenjali tudi več vzrokov.

20. 2. — VALJARNA BELA — JORDAN — BLUMING ŠTEKEL — Na prvem sestanku delovne skupine, od kar delajo po sistemu 4 + 1, so bila poudarjena skupna prizadevanja in pomoč, kakor tudi strpnost pri reševanju možnih konfliktnih situacij. Določen je bil sistem dela na prevlačniku. Delovna skupina ugotavlja, da sedaj ob prehodu na sistem 4 + 1 ni več ovir in bi morali ponovno obravnavati problematiko osebnih dohodkov rezalcev in žerjavovodij 75 tonskega žerjava.

Tir ob globinskih pečeh je treba usposobiti v vsej dolžini in urediti odvoz materiala iz globinskih peči. Izpopolniti je treba ročno orodje in druge pripomočke.

10. 3. — UPRAVNE SLUŽBE — JERŠIN — VARNOSTNA SLUŽBA — Potem, ko so bili člani delovne skupine seznanjeni z dosedanjim delom in izpolnjevanjem sklepov, so poslušali še infor-

macijo oziroma odgovore na vprašanje iz prejšnjega sestanka. Ugotovili so, da so vsa tri vprašanja, za katere so zahtevali odgovore, trenutno v realizaciji. V drugem delu sestanka so obravnavali predlog o ustvarjanju in delitvi osebnih dohodkov ter o zaključnem računu za preteklo leto. Predlagali so, naj bi za čuvajsko in vratarstvo službo uvedli dodatek za otežkočeno delo. Tudi delovno mesto na signalnem bloku naj bi vrednotili po težini dela. Čimprej je treba urediti parkiranje osebnih avtomobilov iz podjetja Izolirka. Izdelati je treba kriterije, po katerih naj bi stimulacijski dodatek v višini 30% razdelili na vsake tri mesece. Ob koncu so postavili vprašanje glede toplega obroka za vratarje, sicer pa predlagajo, naj bi ponovno uvedli bone za mrzle malice.

12. 3. — PLAVŽ — KLINAR — PEČI — Obrazložen je bil predlog sistema ustvarjanja in delitve osebnih dohodkov. Kljub temu, da delavci pri plavžih nimajo dosti direktnega vpliva na proizvodnjo in so v glavnem odvisni od zunanjih vplivov, pa vseeno ne vidijo v bodočem sistemu nagrajevanja zagotovila za normalne osebne dohodke v primeru, da bi se zunanji vplivi še poslabšali. Govorili so tudi o boljšem delu posameznikov in imeli več kritičnih pripomb zaradi čiščenja streh na plavžu.

7. 3. — STROJNO VZDRŽEVANJE — TUŠAR — MONTAŽA JAVORNIK — Razpravljali so o vsebini okrožnice kadrovskega sektorja in jo vzeli na znanje brez pripomb. V zvezi z nadaljnimi pogodbenimi odnosi z GPŽ menijo, naj bi vse kar je predvideno v predlogu prevzela v upravljanje Železarna. Vodja delovne skupine je prisotnim obrazložil sklepe delavskega sveta tovarne. Strinjali so se tudi z obvestilom obratovodstva strojnega vzdrževanja o zaključku poslovnega leta.

9. 3. — VALJARNA BELA — LAZAR — POVR-SINSKA OBDELAVA — Posredovano je bilo poročilo o izpolnjevanju plana v januarju. Prav tako so bili seznanjeni s podatki o planu za leto 1972, ki je večji. Površine materiala so še vedno problematične, zato bo kakovost dela treba izboljšati, predvsem na brusilnih strojih. Pri izkoriščanju delovnega časa bodo morali biti dovolj dosledni, kar velja tudi za uporabo zaščitnih sredstev. Pri stroju za plamensko čiščenje je nujno urediti steno in odpraševalno napravo, ker so sedanjí pogoji nezdružni, zaradi prahu in okujine (škaje). Menijo tudi, da bi jedilnik v kantinah po petih letih lahko izboljšali z ozirom na cene in da ne bi imeli vsak dan le klobase, zelja, salame, itd.

11. 3. — PLAVŽ — VELIKANJA — KAMNOLOM MEZAKLJA — V minulem obdobju so bile na plavžu tri poškodbe, od tega ena v kamnologu, ki so jo tudi analizirali. Vsi prisotni so bili ponovno seznanjeni in opozorjeni, da je treba navodila v pravilniku za varstvo pri delu — talilnice, dosledno upoštevati. Še posebej velja to za obvezno uporabo zaščitnih sredstev (čelade, očala). Zlasti so omenjali delovna mesta izstresalcev in pripravljalcev apnenca ter pri mehanski lopati. Da delno krijejo potrebe po granulatu za aglomeracijo, je treba delati vse dni v mesecu, dokler ne bo popravljen motor. Zaradi neustreznih vremenskih razmer je pridobivanje apnenca zelo težavno in nevarno ker se odmrzali rušijo po pobočju. Seznanjeni so bili tudi z ureditvijo novih skupin na ključnih in novih delovnih mestih. Ob koncu sestanka so obravnavali še predlog novega sistema ustvarjanja in delitve osebnih dohodkov.

13. 3. — PLAVŽ — JANCIC — KAMNOLOM TREBEŽ — Analizirali so poškodbe pri delu, delavce pa so opozorili na ukrepe, da bi takšne in podobne poškodbe preprečili. Z doseženo proizvodnjo so zadovoljili potrebam martinarne in globinskih peči na Beli. Imajo tudi rezervo dolomita in so zato opravili nekaj več ur kot so planirali. Beseda je tekla tudi o predlogu sistema o ustvarjanju in delitvi osebnih dohodkov.

10. 3. — VALJARNA 2400 — RESMAN — ADJUSTAŽA — Plan v februarju ni bil izpolnjen. Izpolnili so le plan odprave pločevine in sicer na račun zaloge. Razpravljali so o tistih reklamacijah, za katere je treba iskati vzroke v adjustaži. Tu je mišljena risavost materiala pri ravnanju ter neustrezne dimenzije. Vse prizadete so opozorili na večjo pozornost pri delu. Tudi o prehrani delavcev v kantinah so govorili. Največ pripomb je bilo zaradi neustreznih toplih obrokov. Hrana večkrat ni okusna, slabo je pregreta in premalo kalorična. Delovni skupini je bil posredovan predlog sprememb pogodbenih odnosov z GPŽ. Realizirati bo treba tudi večje naročilo, ki je pomembno zaradi asortimenta in cene. Zato bo potrebna večja prizadevnost in natančnost na delovnih mestih. Čla, ni delovne skupine želijo naj bi bili na sestankih prisotni tudi sodelavci iz obratovodstva.

Programska usmeritev sindikata delavcev industrije in rudarstva v obdobju 1971-1975

DELOVNA RAZMERJA

1. Sindikat se bo zavzemal — zlasti pa naj bi bila to trajna naloga osnovnih organizacij sindikata — da proizvodni delavci, ki so zaradi priznanih zmanjšanih delovnih sposobnosti razporejeni na manj zahtevna delovna mesta, ohranijo nezmanjšan osebni dohodek prejšnjega delovnega mesta (tudi to je ena od oblik uresničevanja pravic delavcev iz minulega dela).

2. Kongres se odločno zavzema za javnost izplačil iz civilno-pravnih razmerij in tako imenovanega dela po pogodbah, saj so ti prejemki pogosto vir bogatenja in vzrok za socialno razlikovanje, in sicer tako, da jih plačnik izplačuje izvajalcu dela preko blagajne delovne organizacije, v kateri je delavec (izvajalec dela) redno zaposlen. Republiški odbor sindikata bo pozorneje spremljal obseg tovrstnih izplačil.

3. Kongres vztraja, da se ohrani status služb pravne pomoči, pri različnih organih sindikatov ter da se pravice teh služb še razširijo, nasprotuje pa predlogom različnih profesionalnih združenj, ki se zavzemajo, naj bi službe pravne pomoči pri sindikatih ne imele več prave zastopati delavcev v delovnih sporih pred rednim sodiščem.

ZAPOSLOVANJE

1. Zaposlitev predstavlja enega temeljnih elementov socialne varnosti delavcev, zato se kongres zavzema za ustvarjanje možnosti za polno zaposlitev in za stalnost zaposlitve, da bi tako čim manj naših delavcev odhajalo na delo v tujino. Kongres se tudi zavzema za zagotovitev takih pogojev, ki bi pospešili vračanje v tujino zaposlenih delavcev. Republiški odbor bo sodeloval pri obravnavanju pogojev, pod katerimi naša podjetja zaposlujejo delavce na tujem.

2. Glede na to, da so potrebe po kadrih v programih modernizacije močno zapostavljene, kongres zahteva, da delovne organizacije v programih modernizacije in razvoja zagotovijo tudi sredstva za prekvalifikacijo delavcev in za odpiranje novih delovnih mest ter tako preprečujejo »tehnoško brezposelnost«. Republiški odbor si bo prizadeval, da bodo tovrstna določila vsebovala samoupravni sporazumi, osnovne organizacije sindikata pa naj zagotovijo, da se bo to načelo uveljavilo v samoupravnih aktih, oziroma v programih modernizacije delovnih organizacij.

3. Sindikat se zavzema za dosledno spoštovanje zakonskih določil o obveznosti programiranja kadrov v investicijskih načrtih. Da bi odpravili nesoglasja in pogosto zavoljo snubljenja ali preplavanja kadrov skaljene

odnose, predlaga kongres delovnim organizacijam, da z morebitnimi samoupravnimi sporazumi ali drugačnimi dogovori upostavijo moralne norme in načela pri zaposlovanju delavcev med delovnimi organizacijami istih grupacij ali panog.

4. Sindikat vztraja na stališču, da morajo tudi za bodoče ukinjanje rudnikov, veljati enake možnosti kot za rudnike, ki so bili ukinjeni doslej (predčasna upokožitev ob določenih pogojih, organizirana prekvalifikacija).

5. V primerih nerentabilne proizvodnje se sindikat zavzema za pravočasno preusmeritev proizvodnih programov delovnih organizacij, s tem da se v ta namen bolj kot doslej izkoristijo sredstva skupnih rezerv gospodarskih organizacij.

STANOVANJSKA PROBLEMATIKA

1. Kongres sodi, da je potrebna takšna sočasnost v politiki prehajanja k strokovnim najemninam, ki jo bo spremljala ustrezna prerazdelitev narodnega dohodka. Ob sedanjih osebnih dohodkih in cenah zavračamo zviševanje najemnin brez sočasnega sistema subvencioniranja najemnin delavcem z nižjimi osebnimi dohodki. Sindikat bo še nadalje aktivno sodeloval pri obravnavanju in razreševanju stanovanjske problematike.

2. Sindikat se zavzema za graditev cenejših najemniških stanovanj s primernim stanovanjskim standardom.

3. Za stanovanjsko gradnjo izločena oziroma zbrana finančna sredstva je potrebno kar najracionalneje uporabiti. Sindikat predlaga ustanavljanje stanovanjskih interesnih skupnosti, v okviru katerih bi delovne organizacije in drugi sovlagatelji združevali in gospodarno uporabljali združena sredstva za stanovanja. Stanovanjske interesne skupnosti naj ne pomenijo enostavno odtujevanje sredstev za stanovanjsko gradnjo. Osnovni nosilci usmerjanja stanovanjske gradnje so vlagatelji v stanovanjske interesne skupnosti. Občinske in osnovne organizacije sindikata naj podprejo ustanavljanje stanovanjskih interesnih skupnosti.

4. Kongres z vso resnostjo opozarja, da je potrebno doseči večjo ekonomsko in pravno varnost stanovanjskih varčevalcev, da bi lahko stanovanjsko varčevanje doseglo svoj namen in postalo ena od poti za pridobitev stanovanja.

ORGANIZIRANOST SINDIKATOV

1. Kongres sodi, da se vloga in družbeni položaj sindikata kot dela samoupravne sistema ne izražata le v delovnih skupnostih, temveč v celovitosti družbenih odno-

sov, zato so v družbeni vlogi in položaju sindikata potrebne jasnejše opredelitve tudi v drugi fazi ustavnih sprememb.

2. Sindikat bo snoval takšne organizacijske vezi in metode dela, ki bodo omogočale vpliv osnovnih in občinskih organizacij na politiko in aktivnost sindikalne organizacije v celoti. Republiški odbor sindikata si bo prizadeval za utrditev občinskih organizacij in za še tesnejše medsebojno sodelovanje.

3. Prizadevali si bomo, danji in v Zvezi sindikatov Slovenije. Svojo aktivnost bomo usklajevali z aktivnostjo sindikatov v drugih republikah in v Sindikatu delavcev industrije in rudarstva Jugoslavije.

6. Sindikat se bo zavzemal za stalno izobraževanje sindikalnih kadrov in težil, da se kot najbolj organizirana oblika tovrstnega izobraževanja ustanovi pri republiškem svetu ZSS posebna sindikalna šola.

S seji sindikalnih odborov

4. seja komisije za delo s sindikalnimi odbori

Predsednik komisije je sklical 4. sejo v torek, 7. marca. Dnevni red je obsegal tri točke. Najprej je obrazložil potrebo po dopolnitvi programa dela komisije in pri tem omenjal sklepe sprejete na 21. seji CK ZKJ in tretjem kongresu sindikata za industrijo in rudarstvo, ki predvidevajo večjo odgovornost sindikalne organizacije in tudi njeno večjo vlogo ter skrb za razvijanje samoupravnih odnosov v temeljni organizaciji združenega dela.

Sedanjí program je po mnenju predsednika komisije tov. Soka treba razširiti tudi zaradi novoustanovljenih koordinacijskih odborov, prek katerih naj bi komisija poiz-

kušala vplivati na bolj aktivno delo sindikalnih odborov v obratu. Izpopolnjeni program dela je komisija v celoti sprejela. Sprejet je bil tudi predlog za pospeševanje aktivnosti sindikalnih odborov v obratu. Komisija je že na prejšnjih sejah ugotovila, da aktivnost sindikalnih odborov v obratih ni na ustrezni višini. Pravilnost takih domnev pa je pokazala tudi analiza, na tej osnovi pa je komisija oblikovala predlog, ki vsebuje konkretne probleme in naloge na področjih, na katerih naj sindikalni odbori v obratih ter koordinacijski odbori v enotah bolj učinkovito delujejo. Omenjeni predlog naj bi obravnavali tudi na

koordinacijskem odboru ter skupaj s predsedniki sindikalnih odborov o obratu. V predlogu so naštetí tudi vzroki, ki vplivajo, da delo sindikalnih odborov v obratih ni učinkovito in bolj konkretno. V njem so tudi priporočila sindikalnim odborom za reševanje problemov.

Prav bi bilo, če bi bila s predlogom seznanjena tudi obratovodstva, zaradi uveljavljanja sindikalne organizacije pri obravnavanju in reševanju problemov v obratih. Ob sklepu se je sledila še informacija predsednika komisije o problemih, s katerimi se srečuje tovarniški odbor osnovne organizacije sindikata Železarne pri svojem delu.

Adjustaža bluming Bela

Novoustanovljeni sindikalni odbor adjustaže bluminga je imel sejo 1. marca. Najprej so razdelili dolžnosti članom sindikalnega odbora, nato pa se dogovorili, naj bi s prvim marcem začeli odtegovati razliko do 1% osebnih dohodkov za potrebe sindikalne organizacije. Referentom v sindikalnem odboru so naročili, naj svoje naloge opravijo v dogovoru z drugimi, zlasti še na področju športne rekreacije, kjer naj bi referentu dodali v pomoč še dva člana. Pri obravnavanju predlogov za dodelitev

Bluming štekel

Prva seja sindikalnega odbora je bila 7. marca. Predsednik tov. Bohinc je v svojem poročilu omenil, da stopajo v novo obdobje.

Delo bo lažje in bodo med seboj tudi bolj seznanjeni. Misli je predvsem na obveščanje in organizacijo športnih in drugih akcij. Razdeljena so bila tudi sredstva prejšnjega sindikalnega odbora, tako, da imajo v blagajni 500 N din, s prvim marcem pa bodo sredstva namenjena sindikatu, ločili pa posamez-

pomoči, je treba upoštevati socialno stanje posameznika. V oddelku ali obratu naj bi organizirali aktiv ZM, v ta

nih oddelkih. V nadaljevanju se je članom sindikalnega odbora razdelili dolžnosti, ob koncu seje pa so predlagali naj bi na sestankih delovnih skupin obravnavali predlog za odvajanje 1% od osebnega dohodka za potrebe sindikalne organizacije. Na ta način bi lahko zmogli stroške športnih tekmovanj. Razu tega bi lahko prispevali tudi za izvedbo izletov po izmenah, ker skupnega izleta ne morejo organizirati zaradi dela po sistemu 4+1. Nekaj denarja bi lahko dobili tudi v zvezi z okujino (škajo), vendar bo treba o vsem tem razpravljati na sestankih delovnih skupin.

Elektrojeklarna

Sedma seja sindikalnega odbora je bila 7. marca. Takoj na začetku seje so govorili o praznovanju dneva žena, ki je letos v Železarni enotno organizirano. Ob koncu seje so obravnavali še nekatera druga organizacijska vprašanja.

namen pa je treba pripraviti seznam mladincev. Iz mladinskega aktiva naj bi bila dva člana tudi v komisiji za športno rekreacijo pri sindikalnem odboru.

OTK

Na seji so obravnavali organizacijo koordinacijskih odborov osnovnih organizacij sindikata v delovnih enotah železarnen Jesenice, njihovo delo in namen, obenem pa se seznanili z imeni članov DE upravne službe. Glede predloga o spremembah pogodbenih odnosov železarne Jesenice z GPZ, navzoči člani niso imeli pripomb in so se z vsem strinjali. Med drugim so na seji sklenili, da se sodelavke za njihov praznik 8. marec nagradijo s 50 N din. V zadnji točki je bilo govora o naročanju avtobusov za sindikalne izlete, referent za oddihe pa je poročal o organiziranih in realiziranih izletih v letu 1971. Pod to točko so se dogovorili tudi o pobiranju sindikalne članarine in vpisovanje le-te v knjižice. Ob zaključku so predlagali, da se organizira izlet za vse člane kolektiva v Poreč ali Portorož.

Hodil - a sem po Železarni in razmišljal - a

Danes nadaljujemo z objavo nagrajenih pismenih izdelkov učencev 7. in 8. razredov osnovnih šol jeseniške in radovljiške občine na naslovno temo, ki jo je razpisal kadrovski sektor Železarne

Ze nekaj časa sem želel občutiti delovni utrip Železarne. To se mi je uresničilo v osmem razredu osnovne šole.

Tistega jesenskega jutra sem narahlo odprl oči. Zazrl sem se v uro, katere kazalec se je pomikal proti številki sedem. Sunkovito sem vstal. V glavi sem imel eno samo misel: Zamudil bom! Pognal sem se na cesto, kjer je avtobus še vedno čakal.

Bil sem še nekoliko zaspan, toda predramil me je hrup, ki je prihajal iz velike dvorane. Ogromni žerjav je že molil svoje jeklene kremplje proti žarečemu kvadru, ki mu pravimo ingot. Neusmiljeno ga je zagrabil ter ga nesel na nekak voziček. Za trenutek so moja pozornost vzbudili valji, ki so se premikali enkrat v eno, drugič spet v drugo smer. Strah vzbujajoči ogromen žareč ingot pa je že drsel proti svetlikajočim se rezilom. Iskre so švigle po dokaj temni dvorani in zdelo se mi je, kakor da se je z neba utrnilo na tisoče in tisoče zvezd. To je bil zares veličasten dogodek. Iz lepega kvadra se je ingot spreminjal v žarečo kačo. Svetlikajoči noži pa so komaj čakali, kdaj se bodo zopet zasadili v kakor testo mehko železo. Dočakali so. Prej dolga kača se je sedaj spreminjala v kose določene

dolžine. Te, še vedno žareče kose — gredice, so zopet zgrabili jekleni prsti ter jih položili na voziček, kateri se je izmikal mojim očem.

Sele sedaj sem opazil, da v dvorani ni niti enega človeka. Njegovo, še do včeraj težko delo, so zamenjale sive pošasti, katerim pravimo stroji. Srce stroja je motor. Toda ti stroji niso vajeni umskega dela, zato še vedno rabijo pri svojem delu človeka. Ta ga upravlja in neguje. Da, neguje, saj je kakor otrok, pripravljen narediti vse, kar mu zaukaže gospodar. S pritiskom na gumb se prične njegovo delo. Toda čeprav je stroj, potrebuje nežne roke. Roke, ki znajo poseči v njegove bolezni.

Ob odhodu iz te veličastne dvorane sem razmišljal, kako je bilo nekoč delo železarjev težko in je v nekaterih obratih še danes zelo nezdravo. Med najtežje obrate sodi martinarna.

Ostal sem pred veliko, temno dvorano. Zagledal sem se v peči in pomislil: Kaj se skriva za temi loputami? Kmalu mi je bilo jasno. Dvorano je objela močna svetloba. Zasklele so me oči, ko sem pogledal proti odprtih vratcem peči iz katerih se je razširjala neznanaska svetloba in vročina. S počasnimi — preudarnimi koraki, v katerih se je v tem trenutku

kazal dolgoleten napor, so se približali martinarji. Njihova lica so bila od naporov uvela, vendar v njihovih očeh se je kazala velika volja do dela. Na njihovih obrazih so se poigravali prameni svetlobe.

Zagledal sem priletnega martinarja. Približal sem se mu. Pogledal sem mu v roke. To so bile žuljave — zgarane roke martinarja. Nenadoma je moja pozornost vzbudilo njegovo dihanje. Globoko je sopol. Pomislil sem: To je usoda martinarja. Skozi leta mu prah in vročina najedata zdravje.

Začutil sem pot po vsem telesu. Lopute so se zaprle in dvorano je zopet zajel mrak.

Tako zatopljen v svoje misli nisem videl sošolcev, ki so se že pomikali proti izhodu iz martinarne.

Ob tem obisku v Železarni sem spoznal, da je kruh železarjev pridobljen v potu njihovih obrazov.

BRANKO MEDJA
osn. šola Tone Čufar,
Jesenice

Valjarna, martinarna, plavž, črna metalurgija, grodelj... sami pojmi, s katerimi dolgo časa nisem vedela kaj početi. Vse te izraze in še mnoge druge sem slišala mnogokrat, vendar sem jih začela spoznavati in odkrivati njih vsebino šele v šoli.

Učili smo se o pridobivanju železa, o nastanku grad-

lja, o valjarni, martinarni ter ostalih obratih in o delu ljudi. Da, res! Kaj bi bila železarna brez ljudi? Kdo je tisti človek, ki se danes imenuje železar?

Le težko si predstavljam delo ljudi v majhnih fužinah na Javorniku, Savi, Plavžu, Mojstrani in drugod. Tuji gospodarji so mislili le na svoje dobičke. Različni vzroki in interesi lastnikov so imeli za posledico le obubožanje in hromitev železarskih obratov. Te težave so bile vzrok, da dolga desetletja ni prodrla nova železarska tehnika v te obrate. Gospodarji fužinic so se menjavali, ostal pa je le delavec — fužinar, izkoriščen in zapostavljen. Puntal se je, prosil, stavkal, vendar gospodarska je le redko ustregla njihovim zahtevam. Gospodar jim je kaj hitro odvzel še tisti kos težko prigranega kruha, če ga niso ubogali.

Sava je tekla, skozi železarno in mimo nje ter odnašala s seboj znoj tisočeri rok in v slovenščini izgovorjenih kletvic na račun gospodarjev. Čas je neusmiljeno tekel dalje tako za delavca, kakor gospodarja. Prišel pa je še okrutnejši gospodar, ki mu življenja delavca niso bila nič mar. Prepovedal je slovensko besedo, prepovedal slovensko pesem, zahteval je le delo in počenjal teror.

Takrat pa železar ni čakal več ponižno kakor »pes«, temveč je kladivo zamenjal za puško in udaril. Tja kamor je udarila žuljava pest železarja, se je poznalo. S

svojo močno roko je kot klena veriga povezal vse izkoriščane, da so se s podvojeno močjo zagnali in pregnali vampirja, ki je sedel nad njimi.

Na težke — temne dni je ostal le še spomin. V vzhajajoči zarji svobode je postal tisti, nekdanji izkoriščani fužinar sam gospodar. Postal je gospodar vsega tistega, kar je delal, kjer je delal in s čimer je delal.

In dokazal je ne samo samemu sebi, temveč tudi vsem ostalim, tudi bivšim gospodarjem, kaj zmore in kaj lahko naredi človek — železar.

MURKA PRISTAVEC,
osn. šola A. T. Linhart,
Radovljica

Sprva je bilo železo prava redkost. Ko pa so v Karavankah, na Pokljuki, na Mežakliji odkrili železovo rudo, so že zrasle prve preproste fužine. Takrat so bile fužine v rokah izkoriščevalcev in upali so, da bodo z delom gorenjskih železarjev in z majhnimi mezdami lahko črpali veliko denarja. Železarji

so d... pod goji... jar maj... stal... so s... ko važn... pot: ljen... nogo... delan... di Sko... etja lezar... l za nast... in zara... ale hrb... oda rova... ral se b... za Naro... svol lju... svol snič... nego 1950... uve... samo... vlja delav... so prav... lo... in za... no i... katen... dela upok... Da vsa stavlj... želez... ogle... n v... znanc... i ložil... želez... dali... jo... s ka... lal obrat... je smo... bli r... videlo... k delo... so prep... in je po... sl... obrat... dgle

Mitja Košir

V ZAHODNIH JULIJCIH

Alpinistični krst je bil za nami, saj smo imeli v svojih dnevnikih zapisanih že precej lepih plezalnih tur. Moj dnevnik so takrat krasili obiski Martuljkove skupine, kjer sem pod Janezovim ali Uroševim vodstvom spoznaval najlepši konec naših Julijcev. Tam ni nadelanih poti in planinskih koč, ničesar ni, kar bi motilo neokrnjeno naravo, svetišče miru in tišine je to. Na teh odročnih potih sem spoznaval pravila varne hoje in pleze po razoranih ostenjih in nazobčanih grebenih. Moja noga je postajala vse bolj sigurna, in prijem zanesljivejši, naučil sem se, da skala ni povsod enako trdna in ocenil veliko nevarnost krušljivih sten, kjer že en napačen korak lahko pomeni neizogibljiv konec življenja. Kot alpinist sem postal eno leto starejši. Za zaključek sezone je naš odsek pripravil štirinajstdnevno potepanje po Zahodnih Julijcih, gorski skupini, ki leži na drugi strani Soče in državne meje v Italiji. Vodstvo odse-

ka je na to pot povabilo nekaj svojih mladih članov in med izbranci sem bil tudi jaz. Bil sem vesel in sem se temeljito pripravil. Skrbno sem izbral opremo in obleko, da mi ne bi česa primanjkovalo in tako dočakal dan odhoda. Z avtomobili smo se odpeljali preko državne meje v Ratečah do Trbiža in od tam v Valbruno ali slovensko Ovčjo ves pod Višarjami. Od vasi, kjer je zadnja leta svojega življenja prebil nekronani kralj Julijskih Alp July Kugy, nas je lepa cesta privedla v dolino Zajezero, prav pod mogočna ostenja Montaža, Viša in Koštrunovih špic. V postavljenih šotorih na gozdni jasi smo potem preživljali 14 lepih poznopolletnih dni. Za nas mlade je bil ta konec Julijskih Alp pravo doživetje, saj tiste čase še ni bilo takih ugodnosti za prestop državne meje, kot danes. In še nekaj nas je izredno zanimalo. Bili smo na prizorišču krutih bojev iz prve svetovne vojne. Po Karnalski dolini in po teh viso-

kih, mirnih vrhovih so pred skoraj 50 leti grmeli topovi in so umirali vojaki iz vseh avstrijskih dežel in sončne Italije. Toda to je zgodovina in le izkopani rovi in množica železja še priča o nekdanji fronti.

Ze prvi dan je bil lep in vsi skupaj so odpravimo na ogled. Na zahodu dolino zapira ne previsok s travo porasel Poludnik. Z njegovega vrha je prekrasen razgled na vso rajdo visokih gora. Človek nehote postane otožen, ko se spomni, da je vsa ta dežela v resnici naša, nam tako blizu, a vseeno tako daleč. Državna meja teži vmes. Toda verjamem, da bo nekoč prišel čas, ko bo človeštvo izbrisalo iz zemlje vse te nesmisle raznih mirovnih konferenc, kjer neprizadeti ljudje krojijo usodo malih narodov.

Za nami je že nekaj dni potepanj po tem lepem koncu Julijcev in marsikatera gora nam je znanka. Danes smo namenjeni na Viš, visoko koničasto goro na jugu doline.

Počasi stopamo v koloni za Janezom, po gruščnati grapi navzgor. Pot je zavarovana, vendar je sem ter tja treba prečkati strma snežišča, kjer bi vsako zdrsnjenje bilo usodno. Previdno nizamo stopinjo za stopinjo navzgor proti škrbini v grebenu. Vseposod srečujemo ostanke nekdanjih hudih bojev. Žične vrvi, votline vsekane v živo skalo, cele skladvonice preperelih drv, razbite granate in vojaške čelade. Vse to nemo priča in obsoja nesmiselne vojne, ki še danes niso spravile ljudi k pameti. Mirno se vzpenjamo mimo teh žalostnih spomenikov, saj v tem krasnem jutru ni časa za temne misli. Po nekaj urah utrudljivega vzpenjanja se prebijemo na greben. Rahel vetrič pihlja in nam prijetno hladi razgreta telesa. Iz popolnoma jasnega neba pa sonce razdaja svojo toploto. Ničesar ni, kar bi motilo ta mirni trenutek. Nismo še na cilju in zato se ne zamujamo preveč, ampak kar kmalu zavijemo navzgor k steni. Od tukaj pot zavije strmo po širokih kaminih proti sončnemu vrhu. Ta vzpon ni prava plezarija, saj je pot vseskozi zavarovana in ne predstavlja kakega posebnega podviga. Za nas, ki se privajamo alpi-

V soboto, 4. marca, so se na Bledu ble... iz jeseniške občine

nističnemu življenju, pa je novo spoznanje. Prav tako moramo paziti na varno hojo in sigurne prijeme, kar je edina osnova plezanju, zato je tudi ta pot našla mesto v mojih zapiskih. Skoraj pol dneva smo že na nogah in v mišice počasi leze utrujenost, ki pa ne pride do pravega izraza, saj je želja po vrhu le premočna. Vse oči so uprte navzgor, kjer strmo pobočje izginja v nebo. Stena se položi in po nekaj korakih se na drugi strani povese strmo v globino. Na vrhu smo, na vrhu visoke gore, ki smo jo občudovali na naših odročnih potih in brali slavospeve o njej v Kugyjevih knjigah. Res zasluži vso hvalo, saj je razgled iz takega majhnega prostorčka visoko pod zvezdami enkrat, neponovljiv. Skoda, da

nam čas merje ne takih aut- amp... ora... s vzhod... kipi... veče Julij... Alp pod... mi... nas no let... so na... litit... ve kot... ste r... vsilji... boh... napis... l s... mi... lj... čujena... jezika... pe... lahko... I... vens... vor... so us... v dežel... nj... silo... r... ti... da... č... p... stvo... o r...

o delo pod zelo težkimi pogoji, vendar so imeli, čeprav najhujši stalni zaslužek, da o si lahko kupili vsaj najvažnejše potrebščine za življenje. Pogosto so morale elati žene in otroci. ikozni letja je gorenjski žezar zaradi kriz, ki so asto in vse težave so se aravnale na njihovih rbti. Toda ta železar ni ovaljal se je, stavkal in e bo za boljše življenje. Iarobsvobodilna borba in judsevolucija mu je ureničila njegov sen. Že leta 950 uvedli v Železarni amovljanje in pogoji elavo so se zboljšali, čeravno celo še vedno težavno i zalno in morajo preneater delavce predčasno pokd.

Da vsaj nekoliko predtavljajo železarno, smo si jo gledan vodič nam je nenanevari pojasnil in razžil. Železarni smo si ogleali pajo merilnih naprav, kateri lahko kontrolirajo bratstvo plavža. Potem mo gali prebod plavža in idelino, kako težko je to elo, so bili delavci vsi repot in težko delo jim e puo sledi na njihovih brazdgledali smo si tudi

martinovke in električne peči.

Po ogledu jeseniških obratov smo se odpeljali na Belško polje, kjer smo si oglevali valjarno. V valjarni Bela je delo že zelo modernizirano in zato tudi ni potrebno toliko delavcev, vendar morajo biti ti bolj izobraženi. Tako smo se polni vtisov in občutkov vrnili nazaj v Mojstrano.

Železarna Jesenice ima za Gornjesavsko dolino zelo velik pomen, prav tako pa ne smemo izvesti pomembnosti za vso našo državo, saj tudi jeseniška železarna da svoj delež k skupni proizvodnji jekla. Jeseniške žebelje in tudi druge železarske izdelke precej izvažajo v ZDA. Jeseniška železarna vztrajno napreduje in se modernizira in lahko smo prepričani, da bodo bodoči dnevi za železarja še bolj jasni in lepši. Prihodnost jeseniške železarne je v rokah delavcev, ki se trudijo, da bi bolj izpopolnili tehnološki postopek proizvodnje jekla. Jutrišnji dan železarja obeta bolj avtomatizirane naprave in s tem tudi boljše delovne razmere.

GIDA KOŠIR,
osn. šola Mojstrana

du ale gorenjske žene — aktivistke. Na sliki udeleženke

am čas tako skopo odnerje ne moremo uživati akih nutkov v nedogled, mpapramo v dolino. Ko estop, se oziramo proti zhodner iz rahi'h meglic ipi večerno nebo kralj ulijs Alp — Triglav. Tam od mi gorami je naš lom, nas vleče srce, željo io lep in sreče. Te gore tu o napolitične razmere odujile, več niso tako naše tot se le nekoč. Povsod se siljvobohotijo italijanski napisid starimi, slovenskimi in ljudje, ki jih sreujem na ne znajo našega ezika po vaseh v dolini lahko prisluhnemo slovenskavorici. Naši sosedge o us v 50 letih potujiti leželo njene prebivalce s ilo priti tuji oblasti. Tola čisupognilo se to ljudstvo bo nikoli.

Na nebu se prižgo prve zvezde, ko stopimo v gozd ob potoku. Neslišen je naš korak na mehki stezici, ko hitimo proti taboru. Utrujeni smo, vendar bogatejši za eno doživetje, spoznali smo se z visoko goro in veliko nam je povedala. Vsaka izkušnja pa nam bo mnogo koristila v prihodnjih obdobjih našega gorniškega življenja. Nahrbtnike pomečemo v travo pred šotore in navalimo na zaloge hrane, ki nam je še ostala. Za nas je to prijetno bivanje pod ostenji Viša in Montaža končano. Jutri odpotujemo domov. Pričela se bo šola in gore bodo za nekaj časa stopile v ozadje. Še vedno pa bodo kot mogočni stražarji bedele nad našim življenjem. Kdor se jim enkrat zapiše, ostane njihov vse življenje.

Nadutežev pogled, lakor sestradane hijene, ugasne.

Nobeni glasni povelj, samo hitri koraki, cvileče zavore vozil, sivo zeleno sevanje avtomatskega orožja, naperjenega na takojšnji strel in peklena napetost v zraku.

Vojak Henrik in zalo dekline morata nazaj, od koder sta prišla.

»Kaj se je zgodilo?« šepne in se trdo oprijema njegove desnice.

»Kaj...?«

Stisne jo k sebi kot ogroženo nežno lastnino.

Od vseh strani se valijo nove do zob oborožene enote. Kakšna ihta! Nekatere domačine, katere spet in spet ustavljajo od straže do straže, odženejo nekam. Morda jih ne bo nikoli več...

Pred vhomom na viseči most Boženo in Henrika spet ustavijo esesovci.

»Kateri edinici pripadate?«

Henrik pove nekako zviška in pomoli svojo legi-

Valentin Polanšek ONKRAJ MOSTU

timacijo srebrno bleščecemu esesovskemu oficirju pod nos.

»Pa kam sedaj tukaj ven čez Kokro?«

Z nejevoljo pove vojak, da hoče pač pospremiti svojo prijateljico domov, ki stanuje zunaj v naselju Neue Heimat onkraj mostu.

Molk.

Straža pa stoji z naperjenimi brzostrelkami pred njima.

»Marš, marš k svoji edinici!« vseka oficir.

V sonderfirerju Henriku zavre.

Pa se takoj obrzda.

»Gospodična tudi ne sme sedaj tja!«

Sivkasto mežikanje brzostrelkine cevi, robata roka esesovca niti ne zamiglje, izgleda, da je zato ustvarjen, da strelja, strelja...!

»Pa grem k teti v Schillerstrasse! — Me pa tja pospremi, ne?« reče Božena neprizadeto mirno. Pri tem pa prav užaljeno ošvrkne stražarje, Henrika pa objame vdano in z iskrimi pogledi. Henrik zapazi, kako oficir zmeden pogoltno slino, ker sedaj Božena še nekaj v zelo posrečeni berlinsčini pove.

Oprime se znova Henrika. Mehko se obrneta in jo zavijeta proti Adolf-Hitler-Platzu.

Morda bi marsikoga spreletaval leden srh, če bi vedel, da mu več brzostrelk krutih esesovcev meri v hrbet, ta dva zaljubljenca pa se gibljeta, kakor bi se sprehajala po cvetočem vrtu in sanjari o skupni bodočnosti sredi dehtečih lipovk.

Čez nekaj časa vpraša on: »Je ona gospa res tvoja teta?«

Božena se navihano zasmee. Najraje bi mu zlezla na prsi.

Tedaj tam pri vhodu na viseči kokrški most krikne esesovski glas: Halt!

Pogledata nazaj.

Ob hišnem vogalu zginje mladostna moška postava.

Orožje zarjove.

Zaljubljenca zavijeta krog vogala mestne župnijske cerkve.

»Strašno!« se izvije Henriku iz ust.

»Te je strah?«

Privijeta se drug k drugemu in se vroče poljubita.

»Za tebe se bojim.«

»Ob tebi ne poznam strahu!«

Še en poljub.

On zatisne v nadzemski sladkosti oči. Ona pa sliši njegovo nemirno srce ob vročih usnicah.

Ko se čez čas vračata iz mrakobne gostinske sobe Starega Mayerja, se je medtem napetost po ulicah že poglobila. Pot mimo Stare pošte je spet prosta. Najbolj očitne sledove eksplozije so v naglici zabrisali. Mestne straže pa so ojačane.

»Mislim, da je najbolje, da greva v kino, četudi je kak plehki film na programu.«

»Bova vsaj tudi nekaj časa skupaj v temi sedela, a ne?«

Šepetaje štejeta, koliko filmov sta že skupaj videla.

»Nocoj je trinajstil!« ga strese ljubica. »Veš, da je zame res ta številka znak sreče?«

Predvajali so film, čeprav je bil slaboten električni tok. V takih mračnih filmskih scenah pa se še bolj strastno objemata in poljubljata.

»Poglej no, kako so nocoj zvezde čiste in krasne — in tako blizu so!« se navdušuje dekline, ko se izluščita iz zatohle kinodvorane.

»Tako blizu — kot mir!«

Molče, kot vselej, se hitro razidejo obiskovalci kina.

Henrik in Božena zavijeta na glavno cesto. Zdi se jima, da je bolj pametno, hoditi tam.

S prižgano cigareto posveti na svojo uro in se ustraši: »Draga moja, samo pol ure imam še časa za naju. Kaj zdaj?«

»Pa te spremljam jaz danes tja proti kasarni.«

»Ne vem, kar zbone me pri srcu, ko pomislim, da boš morala sama tja prek kokrškega mostu!«

Pritisne ga k sebi: »Ljubček ti moj, tega ti ni treba. Saj se mi ne more kaj zgoditi, ker — ker, imam tebe in ta ljubezen me varuje vsega zlega na tem svetu...«

Še bi govorila, pa jo strastno prižme k sebi.

Ko nadaljujeta svojo pot, ugotavljata, kako se

njuni koraki ujemajo. Prepričana sta, da sta bila že od pamtiveka drug za drugega za vse življenje od neke višje sile določena.

»Henrik, kdaj pa dobim tisto pesem...?!

Ki se tako začne:

'Onkraj mostu, kjer lipovka cvete v najlepše obete, onkraj mostu, kjer je nepozabno dekline mi dala svoje srce...'

»Da, da, tako!«

Poigrava s z njegovo desnico.

»Veš Henrik, zakaj te tako ljubim?«

V nežnem, dolgem poljubu utihne prijetni dekletov glas.

»Ti si svojevrsten človek. Ti si čarovnik. Iz mene si naredil čisto nekaj drugega kakor sem mislila, da sem...«

Polnita si duši z novim nektarjem ljubezenskih sanj Plamtita v vročih objemih. V sozvočju razdivjanih poljubovanj si krešeta svetlobe v nove tajne bitnosti.

Nekje se močno posveti v ljubezensko noč... in že spet zalaja orožje, zdaj tukaj, zdaj tam.

»Henrik!« zahlipa ona.

Povedala bi mu rada kar brez ovinkov, da... da... in spet je samo njegova.

V smeri proti Ljubljani režejo rakete mehkočno noč...

»Božena, pride čas, ko bom znal mojo pesem za tebe napisati tudi v tvoji materinščini, v Prešernovi slovenščini!«

Poboža ji lica z rahlo drhtečo željo!

Ob Savi gor proti Šmarjetni gori zaropota strojnica — dve, tri — več. Drugo orožje seka vmes. Ročne granate tolčejo...

»Ko se spet vidiva, ti prinesem Prešernove poezije. Tako lično žepno izdajo imam, komaj malce večjo kot je moja dlan!«

Lepo desnico dvigne in mu čisto od blizu kaže obliko in velikost obljubljenega knjižice.

»Ne znam si izreči večje želje!«

»Da! Samo eno tako izdajo imam, pa ti jo bom iz srca rada dala. Saj imam srce tudi samo eno, pa ga tudi samo tebi dam!«

»Kaj pa ti naj jaz dam?«

»Ko bi ti znala povedati...« Na jeziku jo pekli beseda: Greva takoj v partizane! — Pa spet zagospoduje nad njo zaljubljeno srce.

Ob bunkerjih na železniški progi poka in se sveti kot v peklu. Henriku se dopade takšno nočno pokanje, pa si ne zna razložiti, zakaj. Škodoželjno se zagriže v temno misel: Naj jih partizani le nasekajo! Dalje pa ne zna, ne more prestati misli v spoznanje — in iz spoznanja izklesati odločitev, da zavestno spremeni svojo usodno pot vojaka, v borca proti nacizmu.

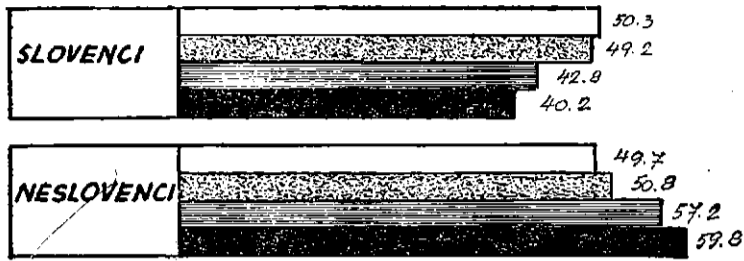
Težko orožje udari v bližini...

»Ali ne boš prepozen?« Njen zaskrbljen glas opominja. Božena takoj opazi, da je nehote s svojim vprašanjem nakazala še drugo možnost: Ali ne bova prepozna oba... za partizane?

Grenka kaplja nekakega samoočitka kane v dekletovo dušo: Zakaj ne ukrepam, kakor mi naroča brat? Kar mi grozi Bims?

Fluktuacija v drugem polletju 1971

(Nadaljevanje s 3. str.)

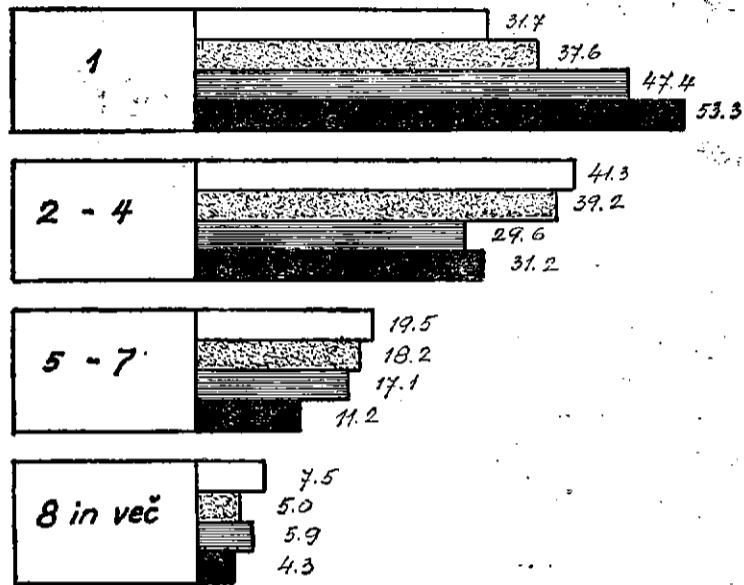

NARODNOSTNA STRUKTURA FLUKTUANTOV

Grafikon 3: Narodnostna struktura fluktuantov v letih 70 in 71 (po polletjih) — levo.

Tudi tukaj je trend očitno konstanten — neslovenskih fluktuantov je vedno več in sorazmerno s tem vedno manj slovenskih.

SPREMEMBE DELOVNIH MEST

STAŽ OD ZADNJE ZAPOSILITVE

V drugem polletju 71 se je spet močno povečala fluktuacija v prvih 6 mesecih delovnega staža (57,9% vseh fluktuantov je ostalo pri nas manj kot pol leta). Res da odhaja vedno manj delavcev z daljšim stažem, vendar to ne odtehta zgornjega podatka, ki pogojuje nenehno in vse pogostejše kroženje na relaciji sprejem novih delavcev — fluktuacije.

ŠTEVILO ZAPOSILITEV

Kake bistvene spremembe pri tem aspektu opazovanja fluktuacije v drugem polletju 71 ni: trend je nihajoč, le fluktuantu za največjim številom zaposlitev so v rahlem upadu.

nih enotah (razen v vzdrževanju — energijo in upravne službe smo zaradi nizkih frekvenc izpustili) prevladujejo nad domačimi fluktuantu.

Število spremenjenih delovnih mest

Z delavci, ki najpogosteje menjavajo delovna mesta, najmočneje izstopajo vzdrževalni obrati, kjer je 71,4% takih, ki so bili zaposleni že na dveh delovnih mestih ali več (od tega jih je 21,4% s petimi spremembami ali več). Med ostalimi delovnimi enotami ni bistvenih razlik (od 30—60% fluktuantov je odšlo že s prvega delovnega mesta).

TABELA 1: Gibanje staleža in fluktuacije v 2. polovici 1971 leta po delovnih enotah

Delovne enote	stalež povpr.	% pov. staleža	flukt. tuac.	% flukt.	% flukt. na stalež
Talilnice	1044	18.4	172	37.0	16.3
Valjarne Bela	561	9.9	57	12.2	10.2
Valjarne Javornik	547	9.7	45	9.7	7.7
Predelovalni obr.	791	13.9	74	15.9	9.4
Vzdrževanje	1159	20.3	56	12.1	4.8
Energ. obrati	195	3.3	8	1.7	4.1
Transport	366	6.5	30	6.5	8.2
Upravne službe	1002	18.0	23	4.9	2.3
SKUPAJ:	5665	100.0	465	100.0	

Če primerjamo odnos med odstotki staleža in fluktuacije, so se izoblikovale naslednje tri grupe delovnih enot:

1. fluktuacija je višja od staleža (v talilnicah, dvakrat višja, v valjarnah Bela in predelovalnih obratih)

2. stalež in fluktuacija sta v ravnotežju (valjarne Javornik in transport)

3. Stalež je višji od fluktuacije (vzdrževanje, energija in upravne službe — več kot trikrat višji)

V talilnicah je bilo torej 18,4% vseh zaposlenih v železarni, hkrati pa je iz njih odšlo kar 37,0% vseh fluktuantov v drugem polletju 71; to predstavlja 16,3% njihovega staleža samo v drugi polovici 1971. leta.

FLUKTUACIJA PO IZOBRAZBI

Razlike v izobrazbi med slovenskimi in neslovenskimi fluktuantu so visoko statistično pomembne in verjetno ustrezajo izobrazbeni in narodnostni strukturi vseh zaposlenih delavcev. Med prvimi prevladujejo fluktuantu

s poklicno šolo ali višjo izobrazbo (45%), medtem ko je med neslovenskimi takih le 11,8% odstotka in prevladujejo s polno oz. nepopolno osrednjim (do 4 razrede osnovne šole). Brez dvoma je selekcioniran že sam sprejem, zato nam tudi odhajajo ne z višjo izobrazbo, kot smo jih sprejeli.

Skupni staž

Če vse fluktuantu razdelimo v dve skupini (do 2 leti in nad 2 leti delovnega staža), lahko iz rezultatov povzamemo, da imajo delavci z nižjim stažem tudi nižjo izobrazbo ali obratno: prej fluktuirajo delavci brez strokovne izobrazbe.

NARODNOST: STAŽ OD ZADNJE ZAPOSILITVE

TABELA 2: Fluktuantu v 2. polletju 71 po narodnosti in stažu zadnje zaposlitve v ZJ

		do 6 mes.	7 mes. do 2 let	2,1 - 5,0 let	5,1 let in več	Skupaj
Slovenski	število	63	42	36	46	187
	%	35.7	22.5	19.3	24.5	100
Neslovenski	število	206	41	14	17	278
	%	74.1	14.0	5.0	6.1	100
SKUPAJ (Štev.):		269	83	50	63	465

Ta povezava nam že vse odkar sistematičneje zasledujemo fluktuacijo izstopa kot pomembna. Visok odstotek odhajanja v prvih šestih mesecih nam torej povzročajo neslovenski delavci (74,1% ali 206 fluktuantov). Nad dve leti je bilo med lanskimi fluktuantu samo 11,1% neslovenscev in 43,8% Slovencev. Oba podatka sta za nas enako pomembna in negativna. Opozarjata na dejstvo, da premalo storimo za novospregate delavce iz drugih republik

(oziroma za novospregate nasploh, saj se nam je v letu 1971 povečal celo odhod Slovencev v prvih 6 mesecih), na drugi strani pa bi si morali tudi prizadevati, da bi obdržali čim več delavcev z daljšim stažem, ki so vsaj do neke mere že adaptirani na novo delovno in življenjsko sredino.

ODNOS MED SPREJEMOM IN FLUKTUACIJO

TABELA 3: Gibanje zaposlenih v letu 1970 in 1971

	Sprejeti		Obračunani		Sprejeti in obračunani				
	štev.	%	štev.	%	čista flukt. štev.	Povpr. stalež			
1. poll. 1970	378	6.4	556	9.5	375	6.4	5868	51	0.9
2. poll. 1970	552	9.7	640	11.2	477	8.4	5707	90	1.6
leto 1970	930	16.1	1196	20.7	852	14.7	5787	241	4.2
1. poll. 1971	578	10.2	582	10.3	426	7.5	5642	105	1.9
2. poll. 1971	603	10.7	623	11.0	463	8.2	5665	131	2.3
leto 1971	1181	20.9	1205	21.3	889	15.7	5653	394	7.0

Popolnejšo sliko o gibanju zaposlenih v zadnjih dveh letih nam daje zgornja tabela. Ugotovitev: — sprejem novih delavcev narašča; — predvidena fluktuacija je konstantna; — čista fluktuacija narašča v skladu z višjim sprejemom ali obratno: višji sprejem je pogojen z naraščajočo fluktuacijo;

— povprečni stalež v letu 1971 je ustaljen; — intenzivno se je zvišal odstotek tistih delavcev, ki so bili v opazovanem obdobju sprejeti in že tudi obračunani — torej ponovna potrditev že prejšnjih ugotovitev: zapuščajo nas delavci z vedno krajšim staležem!

Albina Tušar

Grafikon 4: Struktura fluktuantov v letih 70 in 71 po številu izmenjanih delovnih mest (po polletjih)

Pri tej karakteristiki pa je trend v vseh štirih opazovanih obdobjih zelo izrazit: konstantno narašča fluktuacija tistih delavcev, ki jim je bilo to prvo delovno mesto in upada odstotek delavcev, ki so izmenjali že več delovnih mest. V to grupo brez dvoma spadajo fluktuantu, ki bi sicer želeli ostati v naši tovarni, poskusili so nekaj delovnih mest, vendar je videti, da sebi primerne niso našli, zato bi veljalo prisluhniti njihovim željam in jih usmeriti tja, kamor njihove sposobnosti dopuščajo.

NACIN OBRACUNA

Vedno manj je rednih odpovedi, vse bolj pa naraščajo izključitve — torej odhod z neopravičenimi izostanki. To je povezano z dosti nepremišljenim zapuščanjem prvega delovnega mesta v prvih šestih mesecih zaposlitve.

FLUKTUACIJA PO DELOVNIH ENOTAH

Delovne enote se med seboj bistveno razlikujejo po kvalifikaciji, narodnosti in številu spremenjenih delovnih mest fluktuantov. Oglejmo si rezultate:

Kvalifikacija

V talilnicah, valjarnah Bela, valjarnah Javornik in predelovalnih obratih narašča odstotek NK in PK fluktuantov (v primerjavi z letom 70

Vse njegovo življenje je delo

Delo v Železarni, v sindikatu, v društvih, s štoparico v roki na tekmovanjih, za svoje osebno razvedrilo pa še doma s čebelami, papagajčki, zajčki... to je njegovo življenje. Življenje, ki je en sam delovni dan, še njegov prosti čas je delo. Delo in trdo življenje ga je tudi izklesalo v preudarnega, bolj redkobesednega, skromnega, toda moža besede in dejanja. Preveč bi bilo, če bi naštevali po funkcijah vse njegove družbene odgovornosti, ki jih opravlja v prostem času. Takoj po tem, ko se je vrnil iz Jugoslovanske ljudske armade ga srečamo na pomembnih odgovornostih v sindikatu Železarne, kjer nepretrgoma dela še danes, srečamo ga v občinskem sindikalnem svetu, v samoupravnih organih v Železarni in izven, v upravnem odboru SD, Jesenice, v gradbenem odboru za halo, v tehnični komisiji hokej kluba, na vseh zimskih in letnih tekmovanjih s štoparico v roki, kot predsednika Društva knjigovodij jeseniške in radovljiške občine in v različnih enkratnih ali občasnih dolžnostih. Kljub odgovornemu delovnemu mestu v Železarni, kjer je računovodja osnovnih sredstev in kljub vsem navedenim družbeno političnim in društvenim odgovornostim, še najde čas za svoje čebelice, zajčke, papagaje, zelo rad nabira tudi gobe in druge gozdne sadeže. Najbrž so mnogi bralci že po tem uvodu ugotovili, da gre za MIRKA ZUPANA, računovodja osnovnih sredstev v naši Železarni.

Že samo njegovo delovno področje, ki zajema več kot dve novi milijardi vrednosti osnovnih sredstev, pove dovolj. Delo, ki zahteva natančnega, odgovornega, zavzetega in vestnega delavca, ki mnogokrat nima omejenega časa. To pa so tudi odlike našega današnjega sogovornika Mirka Zupana. Vedno in v vsakem času je pripravljen, da se tudi v prostem času vrne na delo, pri čemer ne pozna popuščanja niti do sebe, niti do drugih. Topel odnos in lasten zgled so njegovo prožje pri delu s sodelavci, ki ga cenijo in spoštujejo.

»Če ste se že odločili zame«, mi je uvodoma dejal današnji sogovornik Mirko ZUPAN, »pa naj bo, čeprav nič kaj rad ne govorim o moji prehojeni poti.« Ker je precej svojstvena in dovolj bogata ter dinamična, sem vztrajal pri vprašanju in takole je povedal:

»Zelal sem se izučiti kakega poklica v takratni Kranjski industrijski družbi, vendar so bila takrat tista znana kritična leta in nisem bil sprejet, zato sem šel v uk za trgovskega pomočnika. Medtem je bila pri KID ustanovljena trgovina imenovana Kašta in po končanem šolanju sem bil 1. 1. 1939 sprejet kot trgovski pomočnik. Čakala me je še obvezna vojaščina, ki pa sem jo zaradi razpada stare Jugoslavije odslužil le 11 mesecev in se po vrnitvi znova zaposlil v Kašti. Že leta 1941 so me zaprli v Begunje in kasneje izselili v taborišče Krieseldorf. Še med vojno sem se vrnil in ponovno zaposlil, vendar so takrat vse moške zaradi pomanjkanja delavcev dali na delo v obrate. Najprej sem delal v adjustaži valjarne na Javorniku, kasneje pa v obratu za neke vrste vojne izboljšave, od tu pa sem bil zaradi pomanjkanja kadra premeščen v mezdni oddelek. Ker sem ves čas sodeloval z narodnoosvobodilnim gibanjem, brat Stanko pa je ostal še v taborišču in bil od Nemcev obsojen na smrt, mi je postalo že vroče in avgusta 1944 sem odšel v partizane. Uresničila se je tudi moja črna želja, da bi zaradi domačih odšel z Gorenjske in res sem bil poslan na Pri-

morsko v artilerijsko brigado. Septembra sem bil sprejet za kandidata v članstvo KPJ, v članstvo pa sem bil sprejet po ofenzivi aprila 1945. Ta čas sem bil borec-topničar, kasneje sem delal v štabu, maja 1945 pa sem bil poklican na štab divizije v Tolmin, kjer so mi zaupali finančno-blagajniške posle. Tam se je pravzaprav začela moja pot v finančno-računovodsko stroko. Od tu sem odšel za blagajnika in načelnika finančne sekcije v znano 7. baniško divizijo v Idrijo. Po reorganizaciji te divizije sem bil premeščen v vojaško gradbeno podjetje prav tako na finančno funkcijo, nazadnje pa sem bil v Gorazdu v Sandaku, kjer sem novembra 1951 dočkal demobilizacijo.

Takoj po demobilizaciji sem se ponovno zaposlil v Železarni in so me takoj razporedili na finančni oddelek, kjer sem opravljal razna dela, kasneje pa postal konter v finančnem knjigovodstvu. Z oceno osnovnih sredstev leta 1952 se je formirala ustrezna služba in s tem je pravzaprav začetek mojega dela z osnovnimi sredstvi in investicijsko izgradnjo, na čemer delam še danes. Najprej sva na tem področju delala dva, leta 1959 pa je bila osnovana uprava osnovnih sredstev glede na večjo obsežnost dela pri rekonstrukciji podjetja. Med tem časom sem z izrednim študijem tudi končal srednjo ekonomsko šolo.

Beseda naju je zanesla na področje razvoja Železarne. Niti najmanj ni pomišljal in

nadaljeval: »Na razvoj Železarne gledam zelo optimistično in pozitivno, saj pri tem ne gre samo za Železarno, ampak za širše geografsko območje, ki diha in živi s to Železarno. Skoraj desetletje smo občutili to, da v letih 1957—1958 nismo investirali oziroma vlagali v zamenjavo osnovnih sredstev, ker je bila amortizacija zelo nizka, kreditov pa tudi ni bilo. To se je odražalo tudi pri vlaganju za stanovanjsko izgradnjo in sploh za družbeni standard tako močno, da šele sedaj bolj uspešno lahko posegamo na ta področja. Kasneje se je sicer to popravljalo, vendar pa se mi zdi, da smo se tisti čas preveč usmerjali v črno metalurgijo in premalo v predelavo, ki z manjšimi investicijami lahko da boljše rezultate. Zato tudi menim, da je sedanja politika, ki je usmerjena v razvoj 117 pango veliko bolj pozitivna in nam bo z leti prinašala tudi boljše rezultate. Ravno zato iz srca želim, kakor tudi ostali člani delovnega kolektiva, da bi poleg lastnih sredstev dobili še potrebne kredite za izgradnjo nove hladne valjarne. Vsi ekonomski izračuni namreč kažejo, da bo dovoljv ekonomski efekt, je pa ta gradnja tudi nujna glede na začetno rekonstrukcijo podjetja.

Seveda pa je za uresničitev vsega tega tudi pogoj, da se pravilno in pošteno upošteva razmerje naših cen z drugimi in da se nam na ta način omogoči življenje. Če bi na primer v letih 1958—1960 ime-

li normalno amortizacijo, potem nam danes ne bi bili potrebni taki krediti, zato pa smo najbrž sami najmanj krivi. Zato menim, da morajo biti cene takšne, da nam bodo zagotavljale, seveda ob lastnem dobrem delu, ustrezne osebne dohodke in del enostavne in razširjene reprodukcije. Vse to pa nam bo tudi pripomoglo k stabilizaciji delovne sile in k bolj načrtnemu in uspešnejšemu urejanju problemov, ki izhajajo iz ljudi. Pogoj za to pa je tudi pravilno nagrajevanje, da bodo ljudje zadovoljni, kar bo krepilo tudi delovni kolektiv in pripadnost k temu kolektivu, ki ima še veliko bodočnost. Moja želja je,

ki je najbrž želja nas vseh, da bi z dobrim delom in pravično politiko cen lahko v bodoče več vlagali v družbeni standard, to je v stanovanja, v kulturne, športne in druge objekte namenjene delovnemu človeku in svojcem,« je Mirko Zupan zaključil svojo pripoved.

Se bi lahko pripovedoval iz svojega življenja, iz svojih bogatih delovnih in življenjskih izkušenj, pa čas in prostor sta neusmiljena mejnika, ki sta morala tudi najin pogovor zaključiti. Upam pa, da je bil moj namen, vsaj približno predstaviti še eno izmed mnogih trdnih korenin naše Železarne, dosežen.

Od osnutkov k predlogom

Osrednja razprava torkove 28. skupne seje obeh zborov skupščine občine Jesenice je bila razprava o treh dokumentih, o katerih bodo v teh dneh razpravljali tudi občani na zborih volivcev, ki se bodo v naši občini zvrstili od 16. do vključno 20. marca. Navzoči so najprej razpravljali o osnutku predloga smernic razvoja gospodarstva občine Jesenice v letošnjem letu, ki ob upoštevanju ciljev širše ekonomske politike zahtevajo nadaljnji razvoj občine. Kot je poudaril v razpravi predsednik skupščine France Žvan, ki se smernice tako postavljene, kot je pač v trenutnem stanju mogoče. Posebej je odgovoril na vprašanje, kako da naše smernice ob splošni omejitvi potrošnje predvidevajo kar za 80% več investicij kot v lanskem letu. Odgovor je lahko v tem, da smo v preteklosti premalo investirali, res pa je tudi, da v naši občini ni nepokritih investicij ter da je izjemno visoko samofinanciranje. Kot je poudaril še glavni direktor Že-

lezarne magister Peter Kunc, bo Železarna dobršen del svojih investicij pokrila z lastnimi amortizacijskimi sredstvi, obenem pa je prosil skupščino, da na eni izmed prihodnjih sej razpravlja o popolni informaciji glede gradnje hladne valjarne, ki naj bi bila tudi pomembna pridobitev za celotno občinsko gospodarstvo. Letošnje smernice za razliko od prejšnjih let, ne obravnavajo posebej integracijskih procesov, so pa navzoči sklenili, da je treba tudi v letošnjem letu težiti k združevanju, če želimo na posameznih področjih (trgovina), doseči nadaljnji razvoj.

Drugi dokument, obravnavan na torkovi seji je bil osnutek predloga proračuna občine Jesenice za letošnje leto, katerega so navzoči sprejeli brez pripomb. Predlog predvideva skupno za proračun in za temeljno izobraževalno skupnost 39.629.000 novih dinarjev, kar je za 18,9% nad lanskoletno realizacijo.

Tretji obravnavani doku-

ment pa je bil osnutek predloga komunalnih del za letošnje leto. Predsednika sveta inž. Janez Pšenica je najprej pojasnil, da od lanskoletnega programa ni bilo narejenih nekaj del; Tomšičevo cesto je podjetje Kovinar uspelo začeti urejati šele letos, zaradi težav pri ureditvi zemljiških zadev, bomo šele letos lahko uredili nadvoz na cesti v Zirovnico, letos se bo nadaljevalo tudi z urejanjem glavne ceste od Potok proti Jesenicam, kjer občina sodeluje samo kot sofinancer in končno letos bo urejeno območje Požarje v Kranjski gori. Dela, ki so bila predvidena že v lanskoletnem programu, so v letošnjem letu postavljena na prioritarno mesto. Prednost bodo nadalje imeli objekti, ki so že začeti, objekti, ki se urejajo po etapah, nadalje dela, za katera smo pogodbeno vezani in končno objekti, kjer je mogoče dobiti sofinanciranje. Zato pa je program dosti širši, obsega skupaj vrednost kar za okroglo 15.000.000 no-

(Nadaljevanje na 12. strani)

Mara Taler predsednica občinske konference SZDL

V ponedeljek, 13. marca je bila 2. seja občinske konference SZDL Jesenice. Predsednik Berti Brun je predložil v obravnavo sprejem zaključkov in programskih izhodišč za delovanje SZDL v občini za leto 1972, oblikovanje yodstva in organov konference in razpravo o predlogu smernic razvoja gospodarstva občine Jesenice v letu 1972. Seje konference so se udeležili tudi nestalni člani konference in predstavniki krajevnih organizacij SZDL, navzoča pa sta bila tudi predsednik in podpredsednik

skupščine občine Jesenice France Zvan in France Božič ter sekretar občinskega komiteja ZKS dipl. inž. Štefan Nemeč.

Uvodoma je predsednik Brun v zgoščenih besedah obrazložil predlog zaključkov in programskih izhodišč za delovanje Socialistične zveze delovnih ljudi v občini Jesenice v letu 1972. Dokument je izdelan na podlagi poročil in razprav s konstituantne seje, dokumenta SZDL danes ter sprejetega XXVI. ustavnega dopolnila ustave SRS. Dokument, ki so

ga udeleženci dobili že z vabilom za sejo, je bil brez pripomb sprejet. Le-ta naj bi služil posameznim komisijam in delovnim telesom pri občinski konferenci SZDL za izdelavo konkretnih operativnih programov.

V nadaljevanju seje, so soglasno potrdili za predsednico občinske konference SZDL Maro TALER, ker je dosedanja predsednik Berti Brun na konstituantni seji prevzel to funkcijo le začasno. S tem je tudi dokončno konstituirano vodstvo, ki ima poleg predsednice še dva podpredsednika in sicer Zdravko Pogačnik za področje družbenih služb in Bertija Bruna za področje gospodarskih in komunalnih vprašanj. Na seji so potrdili tudi vodje enajstih komisij oziroma odborov, ki bodo kot delovna telesa delovala pri občinski konferenci SZDL.

Drugi del seje je bil namenjen razpravi o predlogu smernic razvoja gospodarstva občine Jesenice v letu 1972. Uvodne misli in ekonomsko-politično utemeljitev izhodišč pri oblikovanju smernic, je imel predsednik občinske skupščine občine Jesenice France Zvan. Sledila je razprava v kateri so sodelovali: Berti Brun, Branko Blenkuš, Stanko Lakota, Mara Talarjeva, Franc Konobelj-Slovenko, Ivo Ščavničar, France Zvan, Joža Gazvoda, Joža Varl, Viktor Brun in dipl. inž. Janez Pšenica. Zdravko Pogačnik, ki je kot delovni predsednik vodil sejo konference, je ob zaključku razprave ugotovil, da je bila razprava uspešna in koristna in je dala dovolj osnove za konkretizacijo sprejetih programskih izhodišč občinske konference SZDL.

Čeprav je v razpravi na konferenci prišlo do nekaterih nasprotnih stališč o posameznih vprašanjih in čeprav ni bilo izrečeno vse, kar bi morali izreči ob dveh tako pomembnih dokumentih, pomeni 2. seja konference kakovostni napredek. Napredek predvsem v tem pogledu, da je bila letos organizacija SZDL po nekajletnem presledku dovolj zgodaj vključena v razpravo o predlogu smernic razvoja gospodarstva in da so letošnji tovrstni dokumenti, ki so jih pripravili upravni organi občine kakovostno pripravljene, bolj preudarno izdelani tudi za razumno uporabo na zborih volivcev, ki bodo sledili v prihodnjih dneh. To pa je tudi eden od pomembnih pogojev, da bodo zbori volivcev uspeli bolj kakor v letih nazaj.

Ob zaključku uspešne seje, so s spontanim aplavzom podprli predlog, da se predsednika republike tovariša Tita ob njegovi 80-letnici, še enkrat odlikuje z redom narodnega heroja.

T. L.

Novice iz radovljiske občine

V ponedeljek 13. marca so bili zaključeni vsi zbori volivcev v občini Radovljica. Obravnavali so smernice gospodarskega in družbenega razvoja in občinski proračun za 1972. leto. Odziv občanov je bil letos znatno večji kot v preteklih letih. Največ razprav je bilo o komunalnih dejavnostih po krajevnih skupnostih in o poteku gradenj novih šol v Radovljici, na Bledu in v Bohinjski Bistrici. Predlog proračuna, ki so ga tolmačili odborniki in uslužbenci skupščine so občani v vseh krajevnih skupnostih v celoti z razumevanjem sprejeli.

Na zboru volivcev v Podnartu so sprejeli sklep o razpisu referenduma, ki ga bo pripravila krajevna skupnost. Občani se bodo odločili o samopriskevku za asfaltiranje vseh krajevnih cest in poti.

Na volilni konferenci SZDL krajevnih organizacij Brezje, so med drugim sprejeli sklep o skupnem dogovoru vseh krajevnih skupnosti naselij ob stari gorenjski cesti, za boljše avtobusno povezavo z Radovljico in Kranjem. Znano je, da večina avtobusov vozi po novi cesti in le redki vzdržujejo avtobusno linijo po stari cesti, kar močno prizadene občane Črnivca, Posavca, Ljubnega, Otoč in Podnarta. Od avtobusnih podjetij Creina in Transturist bodo zahtevali, da upoštevajo upravičene zahteve občanov prizadetih krajev.

Po večletnem odlašanju je Cestno podjetje iz Kranja začelo z rekonstrukcijo in gradnjo cestnega križišča pri Lescah. Na križišču glavne ceste Ljubljana-Jesenice kjer se odcepi cesta proti Bledu in Bohinju bodo zgradili podvoz. Z deli bodo končali predvidoma do glavne turistične sezone, stroški rekonstrukcije pa bodo znašali 2,80 milijona din.

Gradbena dejavnost na hotelskih objektih na Bledu je tudi letos zelo živahna. Poleg novega dela hotela Krim, ki je že dograjen, hitro napredujejo zidarska dela na prizidavi nove restavracije, snack bara in terase v hotelu Toplice. Kljub težavam, ki jih je uprava hotela imela že pred gradnjo zaradi večkratnih sprememb načrtov, le-te so menjali kar petkrat iz slabemu vremenu, ki precej ovira gradnjo, pričakujejo, da bodo novi prostori pripravljeni za sprejem gostov že do 1. maja. Z novogradnjo bo hotel pridobil 200 restavracijskih, 200 barskih in 100 sedežev na odprti terasi.

Bohinjski turistični delavci so z obiskom gostov tudi v marcu kar zadovoljni, čeprav jim vreme ni najbolj naklonjeno. Po podatkih Turističnega društva beležijo dnevno povprečno 600 nočitev. Vse hotelske zmogljivosti so zasedene tja do konca aprila.

Za letošnje praznovanje dneva žena so občani, predvsem moški del, odšteli za cvetje in druga darila težke milijone. Ne upoštevajoč izkupička od prodanega cvetja v privatnih vrtnarjih, je samo Kmetijska zadruga Bled oskrbela svoji cvetličarni na Bledu in Radovljici z 10.000 nageljni (uvoženimi), ki so jih prodajali po 4 din. Se več povpraševanja pa je bilo za druge plemenite cvetice in stalnice, ki pa jih je povsod primanjkovalo.

Tovarniški komite Zveze mladine v tovarni Veriga Lesca prireja danes, v petek 17. marca, v festivalni dvorani na Bledu mladinski kviz z naslovom Mladi za vas. Mladi se bodo pomerili v znanju o zgodovini tega največjega delovnega kolektiva v radovljiski občini, o zgodovini Zveze mladine Jugoslavije in Slovenije ter o športnih posebnostih. Za bogate nagrade se bodo potegovala ekipe ZM cementarne Anhovo, železarnice Jesenice, Peko Tržič, BPT Tržič, Plamen Kropa in domačini. Za zabavo bodo poskrbeli pevci Oto Pestner, Franc Rebernik in Majda Jazbec ob spremljavi ansambla radia Tržič.

Občinska konferenca ZMS Radovljica je pred dnevi izdala prvo številko informativnega glasila Mladince. Opremo s katero se ponaša le malo tovrstnih glasil, je izdelal Miro Ambrožič, vsebino pa so uredili Ljuba Vrevc, Martina Dežman, Francka Ropič in Drago Rozman. Prva številka predstavlja mladinski radovljiske občine program in akcije občinske konference ZMS programe vseh komisij in aktivov ter seznanja z delom mladinskih aktivov na terenu.

V četrtek 16. marca je članom krajevnih organizacij ZMS Bled, Gorje, Zasip in Bohinjska Bela na skupnem sestanku v dvorani GG Bled govorila o mednarodni politični situaciji in vlogi Jugoslavije članica CK Slovenije, novinarka Mojca Murko, ki je prejšnji teden vzbudila s svojimi izvajanjem v Radovljici veliko zanimanje. Naslednji četrtek 30. marca so se povabili na sestanek tudi komunisti v Bohinju.

Pomladni šopek za dan žena

Osmi marec je praznik vseh žena. Praznujemo ga že več desetletij. Na predlog Klare Zetkin so leta 1910 proglasili 8. marec za mednarodni dan žena.

Pionirji iz osnovne šole na Koroški Beli smo na dan 8. marca obiskali žene v domu upokojencev na Javorniku. Čestitali smo jim za njihov praznik in jim pripravili kulturni program. Želeli smo jih čimbolj razveseliti, da bi bil njihov dan lep in brez-

skrben. Pionirji so peli, deklamirali in igrali. Naše srečanje je potekalo v prijetnem vzdušju. Žene so pozorno spremljale naš program. Sreča in smeh na njihovih obrazih sta nam povedala, da smo jih razveselili.

Ob slovesu smo jim poklonili šopke pomladnega cvetja z željo, da se drugo leto spet vidimo.

Andrej Beg in Matej Udir
4. b razred
osn. šola Koroška Bela

Od osnutkov k predlogom

(Nadalj. s 1. str.)

vih dinarjev, čeprav je na voljo samo 6.857.000 din za financiranje komunalnih del. Razumljivo, da vseh del na ta način ne bo mogoče v letošnjem letu niti začeti niti realizirati, in je predloženi program dejansko program za dve leti, s tem, da bodo letos izpadla dela imela prednost v prihodnjem letu. Ob tem je pomembno tudi to, da pa so se letos povečala sredstva, ki jih za razna komunalna dela v naši občini namenjujejo podjetja in interesne skupnosti. To so sredstva, ki jih namenja Vodovod Jesenice, Podjetje za urejanje hudournikov Ljubljana, Splošna vodna skupnost Gorenjske, GG Bled, PTT Kranj, Elektro Kranj in Cestno podjetje Kranj. Teh sredstev je dodatno še 13.413.000 dinarjev, tako da bo skupno letos v naši občini investirano okroglo 20.000.000 dinarjev.

Prav je, da ob tem še poudarimo, da je za zbor volivcev pripravljen tudi pregled, kako je bil izpolnjen lanskoletni program in pregled pripomb in predlogov, ki so jih imeli občani na lanskoletnih zborih volivcev. Če bodo še krajevnne skupnosti dodale svoje programe manjših komunalnih del, potem lahko pričakujemo, da bodo letošnji zbori volivcev v tem oziru korak naprej. Odborniki so sicer imeli ne-

kaj pripomb, ki pa niso v ničemer zahtevale spremembe celotnega programa. Predsednik skupščine je zato poudaril, da so obravnavani osnutki postali predlogi, o katerih naj bi kritično razpravljali tudi občani, obenem pa izrazil željo, da bi odborniki-poročevalci programe obrazložili občanom kar najbolj razumljivo, brez odvečnih števil. Na seji so potrdili tudi program zborov volivcev, ki se bodo v posameznih krajih (volivnih enotah) zvrstili od 16. do vključno 20. marca.

Na seji so razpravljali tudi o zazidalnem načrtu dela Blejske Dobrave, to je območja nasproti podjetja Cokla. Ustrezni svet je pripravil predlog, po katerem naj bi na omenjenem območju lahko zgradili 19 individualnih stanovanjskih hiš od prvotno predvidenih 22. Vzrok v zmanjšanju števila zazidalnih parcel je želja organizacij, predvsem športnih, da bi na Blejski Dobravi obdržali sedanje smučišče. Ker je eden od lastnikov zemljišča protestiral proti tako določenemu zazidalnemu načrtu, so na skupščini sklenili, da obravnavo odložijo za nedoločen čas. Odborniki so se tudi strinjali s pismeno formulacijo predloga o organizaciji mreže šol in vzgojno varstvenih zavodov, o čemer so razpravljali že na prejšnji seji.

JEZIKOVNI POGOVORI

Ze zadnjič sem omenila, da se bomo, zaradi prevelike uporabe pasivnega načina izražanja, k temu problemu še vrnili. Ker prazne besede bolj malo povedo, se podajmo kar k primerom:

»Čeprav na Jesenicah še nimamo formalno ustanovljene temeljne skupnosti glasbene mladine, pa so na tem področju doseženi že prvi rezultati.«

Kar dvakrat lahko pasivni način nadomestimo z aktivnim, ker sestavek odkriva prav zavirljivo delovanje na glasbenem področju pri nas:

Čeprav na Jesenicah formalno še nismo ustanovili temeljne skupnosti glasbene mladine, smo dosegli na tem področju že prve rezultate.

»Redna koncertna dejavnost za glasbeno mladino se odvija že drugo sezono in s pomočjo večine šol so mladinski koncerti dobro obiskani in odnos mladih do glasbe laskavo ocenjen.«

Tokrat nam ne sivi las samo pasiv, pač pa nerodno izražanje dobrih misli. Dopisnik pravi, da koncertna dejavnost raste s pomočjo večine šol. Moti me samostalniška šola, s katerim poimenujemo zgradbo, v kateri se mladi izobražujejo; če govorimo o ljudeh, ki so zaposleni v šolah, pa moramo spregovoriti o šolskih vodstvih ali nekaj podobnega.

Neroden je tudi stavek:

Odnos mladih do glasbe je zelo laskavo ocenjen.

Tu gre za misel, da so člani Slovenskega okteta pohvalili mlade poslušalce, zato bi podobno oblikovali tudi misel: Odnos mladih do glasbe je zelo laskavo ocenjen: Odnos mladih do glasbe so zelo laskavo ocenili člani Slovenskega okteta, ne da bi nam bilo treba v sestavku brati dvakrat isto misel, da tudi mladi znajo razumeti oziroma poslušati resno glasbo.

Kako bomo torej popravili naše napake?

Redno koncertno dejavnost za glasbeno mladino razvijamo že drugo sezono in s pomočjo večine šolskih vodstev mladi radi obiskujejo koncerte, pa tudi njihov odnos do glasbe se je bistveno spremenil. Člani Slovenskega okteta so posebno pohvalili mlade poslušalce.

Ko že govorimo o pohvalah, ne morem mimo naslednje misli:

»Močna kreacija Bojana Čebulja je pripomogla, da so predstavo razumeli in ji dali navdušeno priznanje.«

Bolje bi se glasilo:

Močna kreacija Bojana Čebulja je pripomogla, da so predstavo razumeli in jo navdušeno pozdravili.

Podobno nerodno je tole:

»Veliki umetnik Miroslav Čangalović bo imel 30. marca v gledališki dvorani na Jesenicah koncert za člane delovnega kolektiva Železarne.«

Bo imel koncert je slovnično slabo in se moramo zato izraziti:

Veliki umetnik Miroslav Čangalović bo 30. marca koncertiral v gledališki dvorani na Jesenicah za člane delovnega kolektiva Železarne.

Tudi tale zveza je nerodna:

»Prav zaradi tega, pa čeprav se bom odmaknil od vsebine odgovora piscu, hočem z nekaj stavki predstaviti ljudi v podjetju.«

Nikakor se ne moreš postaviti k vsebini tako kakor k oknu ali kam drugam, zato se od nje nikakor tudi ne moreš odmakniti. Poiskati je treba boljše pot:

Prav zaradi tega, pa čeprav bom nekoliko zanemaril vsebino odgovora piscu, hočem z nekaj stavki predstaviti ljudi v podjetju.

Po radiu velikokrat slišimo:

Čestitke so pri kraju.

Kajne, da se nerodno sliši. Nehote bi človek vprašal: »Kam bodo pa padle?«

Primerneje bi se glasilo: S čestitkami smo za danes zaključili. Ali: Prijel ga je za besedo.

Kako, saj besede ne moreš prijeti?! Bolje: Oporekel mu je...

Poglejmo si tele primere:

»Namen tega sestanka je bil, da se k reševanju problemov in nalog tega področja vključi tudi člani ZK.«

Bolje: Namen tega sestanka je bil, da se k reševanju problemov in nalog tega področja vključijo tudi člani ZK.

Ali:

»V razgovoru so bila iznešena številna kritična mnenja in vprašanja.«

Ze izraz iznešen ni pravilen, ker je izpeljan iz glagola nesti in bi se moral glasiti iznesen, pa tudi to še ne bo dobro. Bolje: V razgovoru so izrekli številna kritična mnenja in vprašanja.

»Poudarjeno je bilo, da bi morali vsi komunisti bolj aktivno delati na terenu.«

Bolje: Poudarili so, da bi morali vsi komunisti bolj aktivno delati...

Ali: Delo te komisije se še nadaljuje.

Pravilneje: Komisija z delom še nadaljuje.

Ali: »Predsednik je ob koncu dejal, da je potrebno pri reševanju teh vprašanj imeti malo več strpnosti.«

Bolje: Predsednik je ob koncu dejal, da moramo biti pri reševanju teh vprašanj bolj strpni.

Kako bit' hočeš poet in ti preteško je v srcu nosit al' pekel al' nebo!

Misli k 7. številki umetniške priloge Železarja: Listi

Boljšega naslova ob svojem razmišljanju si ne bi mogla misliti, kakor bi bila tudi 7. številka Listov še kako osiromašena, če v njej ne bi bilo ravno Prešernove pesmi Pevcu. Pred več kot stoletjem si je pesnik z njo odgovoril na tolikokrat zastavljeno vprašanje o svoji usodi in o usodi slovenskega pesnika in še danes odgovarja mnogim ustvarjalcem, tudi večini umetnikov, ki sodelujejo v tej številki literarne priloge:

Stanu se svojga spomni, trpi brez miru!

Vedno znova me vzradosti, ko ob Listih spoznavam, da tudi na naših Jesenicah, železarskem in vse prej kot kulturnem centru, umetnost še živi in da še vedno lahko najdemo ljudi, ki ustvarjajo s srcem in ne z mislijo na dobiček, ali če se izrazim z odločnimi besedami Benjamina Gracerja:

Ampak pomnite! nekaj nas bo ostalo: nekaj prekletih kozlov — kot vedno...

Zdaj si pa malo poblize ogledjmo vsebino zadnje Železarjeve literarne priloge. V njej sodeluje sedem avtorjev: pet pesnikov in dva prozaika.

Slavko Tarma si je zadal dovolj težko nalogo, da nam vredno predstavi in osvetli lik igralca svetovnih kvalitete, Staneta Severja, kateremu je opravičeno posvečena ta številka Listov. Veliko smo lahko brali o Stanetu Severju, slišali po radiu in videli na TV spominske oddaje in razumljivo, da se avtorju ni bilo lahko odločiti za izhodišče svojega prispevka, ne da bi oživljal že tolikokrat povedane resnice. Zato moramo pozdraviti njegov domiselno izpeljan tekst, kjer je sicer manj besed Slavka Tarmana, toliko bolj zgovorni pa so izvlečki iz raznih časopisov oziroma izjav ob mnogih nastopih tega velikega umetnika doma in v tujini.

Messnerjeve Skurne storijske nam na preprost, a učinkovit način odkrivajo še vedno neurejene manjšinske razmere na Koroškem in ob profesorjevi življenjski zgodbi spoznavamo vso tragiko in nemoč našega ljudstva na avstrijskem Koroškem še pred nedavnim. Vsekakor ne bi smeli mimo teh resnic, nasprotno, zamisliti bi se morali ob njih in storiti več, kot smo storili do danes. Na vsak način je nekaj resnice v očitku Frau Burgerjeve: »Čujte, gospod profesor, mislim, da bi se morali vaši ljudje končno že odločiti — za Avstrijo

ali Slovenijo. Avstrija vendar skrbi za te ljudi...« Mislim, da ni treba dolgo iskati logičnega razpleta te misli. Mislim, da smo mi, matična dežela, še bolj poklicani, da glasno povemo in pokažemo, kaj hočemo.

Pomudimo se še malo ob naših pesnikih, ne toliko ob Klinarjevih prevodih Bertolta Brechta, saj je prevajalec sam napisal dovolj zgovorno spremeno besedo svojim prevodom, amapak ob lastnih pesmih Mihe Klinarja, Crtomirja Sinkovca, Benjamina Gracerja, Vladimirja Bruna in Valentina Cundriča. Imena avtorjev so bolj ali manj znana, zanimajo nas bolj problemi, s katerimi se ti ljudje ukvarjajo v svojih pesmih.

Prispevki Mihe Klinarja zavzemajo obdobje njegovega snovanja od 1955. leta do 1962. V slovenski literaturi tedaj že prevladuje poezija, ki ni več strogo vezana na vojne in povojne dogodke, pač pa se začno pesniki ukvarjati z aktualnimi vprašanji družbe in posameznika v tej družbi. Miha Klinar spada mednje. Le v prvi pesmi iz leta 1955 najdemo ljubezenski moment, vendar že tu pesnik odkrito priznava, kako ga je življenje ogoljufalo, v poznejših pesmih pa to le še natančneje določa. Razočaranje in obup nad družbo sta tako velika, da mu niti sanje ne prinašajo izhoda iz te stiske. Le enkrat je nasledel navidezno ponudeno razumevanje, a razočaranje je bilo še večje.

Poznam ta molk, human kot rabelj, ki z roko ti ponuja cigareto, a z drugo vrže zanko ti za vrat.

(Balada o molku, 1958)

V tej družini se težko znajde, pesnik s trpkim spoznanjem ugotavlja, da mora biti človek diplomat, on pa, kot pesnik, bo vedno tam, kamor mu narekuje pošteno srce. Zaveda se, da mora biti najboljši oziroma boljši od tistih, ki so ga razočarali, najbolj pošten, ponosen in odločen. Nikakor pa ne sme biti hinavec, »četudi bi imel zastran tega težave s kruhom in birokrati.«

Idejno je Mihi Klinarju zelo blizu Benjamin Gracer. Tudi on je razočaran nad svojo domovino, tako, kakršno smo si ustvarili po vojni, kajti v njej je preveč prostora za tisto, proti čemur so se v vojni borili. Kot pesnik se spet zaveda svoje naloge.

Razočaran nad svetom in ljudmi, ki so pripravljeni za ceno vseh sladkosti življenja pozabiti na resnico in pravico, tistih, ki so celo srečni, da spadajo med to družčino, pesnik preklinja svet:

Svet prekleti, sejal te bom do svoje smrti, četudi le za eno samo zrnce resnice (Resnica)

V eni od svojih pesmi se tudi Vladimir Brun približuje Klinarju in Gracerju, to je v pesmi Igra. Ugotavlja, kako malo je treba, da se v človeku podrejo vsa upanja in svetli cilji; to je ena sama, nečloveška, mrzla beseda, ki postavlja celo žival pred človeka:

Včasih ko pred razuzdanim krdelom spoznaš, spoznaš, da živali znajo ljubiti. A ljudje...

(Igra)

V Brunovih pesmih čutimo težnjo po človeku in naravi, ki izgublja svojo moč in življenje v utrujajoče urejenem mestnem tršču.

Pesmi Crtomirja Sinkovca se precej razlikujejo od prejšnjih: v njih najdemo kratke zapise o ljudeh in njihovih navadah, njihovem življenju; iz drugih pa vejejo trpki spomini na vojno, partizansko življenje in bedno življenje domačih izdajalcev.

Valentin Cundrič se je spoprijel oblikovano z zahtevnim delom. Ni le napisal 15 sonetov ali točneje 14 sonetov in zaključni Magistrale, pač pa jih je med seboj bolj ali manj smiselno povezal v celoto, Sonetni venec in ga kronal z Magistralom; med našimi pesniki jih ni bilo dosti, ki bi se spoprijeli s to obliko, najbolj znan je Prešernov Sonetni venec. Zato velja Cundriču priznanje za obsežno delo, katerega značilnost je navidezna zmeda, kopičenje misli in grenki zaključki, vse tisto, kar je tako značilno za današnjo civilizacijo, ki ji je tako malo za človeka in njegova čustva in vse tisto, kar naj bi bilo človeku sveto: resnica, pravica, dolžnost in ljubezen. Nad vsem tem prevladujejo zmotna, laž, zaničevanje in hinavščina.

Poprečnega bralca bo motila posebnost: raba samih malih začetnic, to ne spremeni smisla pesmi.

Na splošno bi lahko rekli, da je 7. številka Listov miselno zelo bogata in da si kaj podobnega le še lahko pogosteje želimo.

Štefanija Muhar

Izobraževanje odraslih v radovljiški občini nenehno raste in se širi

Izkušnje preteklih let, ko še ni bilo pravega zanimanja za pošolsko oz. dopolnilno izobraževanje odraslih, so marsikatero delovno organizacijo prisilile k razmišljanju, kako zadovoljiti vse večjim potrebam strokovnega in družbenega usposabljanja kadrov. Modernizacija proizvodnega procesa, nova tehnologija in organizacijska metodologija, je neusmiljeno izsiljevala tudi novo, sodobnejšo in smelejšo miselnost odgovornih dejavnikov v podjetjih glede vključevanja najsposobnejših kadrov. In takrat so se šele začeli zavedati, da pravzaprav ni druge pomoči, kot da skušajo z lastnimi močmi doseči to,

kar zaradi z ničemer upravičenim »ekonomiziranjem«, niso hoteli ali znali vsa leta nazaj. K temu je vodstva podjetij in zavodov prisilila nenazadnje tudi zakonska obveznost o sistematizaciji delovnih mest, še bolj pa družbeni dogovori in samoupravni sporazumi. Slednji so zlasti spodbudili delavce, neposredne proizvajalce, v razumljivi želji za boljši in višji dohodek, zavedajoč se bistvenega pogoja — izobrazbe. Še pred nekaj leti je bilo za večino podjetij pa tudi delavcev izobraževanje nekaj, kar se je treba čimprej in po možnosti sploh otrceti, kot nepotrebne nadloge. Ni bilo malo primerov, ko je

kdo od vodilnih odkrito nasprotoval slehernemu dopolnilnemu šolanju delavcev, češ, da podjetju niso potrebni filozofi in pametnjakoviči, marveč delovna sila, ki ima urne roke in posluh do nadrejenih. Marsikateri delavec in uslužbenec, ki se je želel sam z lastnimi sredstvi izpopolnjevati je bil predmet preziranja in celo šikaniranja. Danes je na srečo vse to za nami. Kar nainkrat, navzlic znatno večjemu številu absolventov srednjih, strokovnih, višjih in visokih šol, primanjkuje šolskih prostorov, učilnic in kabinetov za vse tiste, ki bi se ob popolni podpori svojih delovnih organizacij želeli izobraževati.

V radovljiški občini je na stotine ukaželjnih občanov, ki obiskujejo razne srednje in višje strokovne šole v Kranju, na Jesenicah, v Ljubljani in celo v Mariboru in Zagrebu. Poleg dveh poklicnih šol, ki tvorijo že koncipirano zamisel o šolskih centrih — na Bledu gostinski, v Radovljici kovinski, se trenutno samo na delavski univerzi izobražuje na večernih oddelkih za odrasle kar 427 rednih slušateljev. Kljub občutnemu pomanjkanju primerenih učnih prostorov, v glavnem v radovljiški graščini, uspešno poteka pouk na dveh oddelkih ekonomske šole, dveh oddelkih komercialne šole, dveh oddelkih delovodske strojne in na enem oddelu elektro stroke.

Redno posluje tudi večerni oddelek za 7. in 8. razred osnovne šole, ki jo obiskujejo pretežno mlajši ljudje. Podobno kot vsa zadnja leta tudi zdaj ne manjka interesentov za tuje jezike, ki na delavski univerzi kot specializirani ustanovi, zlasti uspešni v turističnem usposabljanju, obiskuje pouk na devetih tečajih. Nadalje z vedno polno zasedbo potekajo štirje strojepisni in trije šiviljsko-krojni tečaji.

Ob naštevanju navedenih rednih oblik strokovnega in splošnega izobraževanja odraslih, pa seveda ne gre prezreti nič manj razvejano izobraževalno dejavnost z različnimi krajšimi in občasnimi oblikami, kot so družbenopolitični tečaji, seminarji in predavanja. Tudi ta, nekoč bolj zapostavljena oblika usposabljanja kadrov, ima vedno več interesentov, zahvaljujoč se tudi obetajočim programom vseh družbenopolitičnih organizacij.

Ne glede na nekatere pomanjkljivosti in še vedno tu in tam prisotnega konzervativizma, v glavnem večine odgovornih, odločno prevladuje realna ocena in pravilno vrednotenje motivacij, ki privablja vedno več delavcev in kmetov v šolske klopi, v katerih je zdaj že premalo prostora. Spodbudno — ni kaj oporekati!

Jošt Rolc

Uspešna uvodna prireditve v 60 - letnico Gorske reševalne službe

Na ocenjevalni vožnji z Akia čolni na Pohorju, so jeseniški reševalci dosegli drugo in enajsto mesto, odlični Tržičani so bili prvi, ekipno pa so se Jeseničani uvrstili na prvo mesto med 28 dvočlanskimi ekipami. To je lep uspeh v ostri konkurenci ekip gorskih reševalcev iz 15 postaj GRS.

Uvodna prireditve, ki je v vsakem pogledu zelo uspela je bila zadnja nedeljo v februarju na Pohorju, v organizaciji GRS postaja Maribor. To je bila že peta pregledna ocenjevalna vožnja z Akia reševalnimi čolni. Ekipa v katerih sta bila po dva reševalca so morale pravilno oskrbeti ponesrečenega smučarja (zlom udov, poškodbe na glavi itd.) in ga varno z Akia reševalnim čolnom prepeljati iz ogroženega območja do prve stacionarne zdravniške postaje. Prevoz je moral biti kljub strmim nevarnim in izpostavljenim terenu varen za ponesrečenca.

Na tem preglednem ocenjevalnem tekmovanju z Akia reševalnim čolnom, je sodelovalo 28 dvočlanskih ekip, ki so vse, brez izjeme pokazale izredno prizadevnost in veliko znanja o prvi pomoči, kakor tudi o varnem prevozu.

Najboljšo oceno je dosegla

ekipa Tržič (Zelenica), na drugo mesto se je uvrstila ekipa Berti Krapež in Franci Kobler z Jesenic, na enajsto mesto se je uvrstila naša druga ekipa Vlado Hlede in Mitja Košir. To je mlada veliko obetajoča ekipa, ki bo na prihodnjih takih in podobnih ocenjevalnih vožnjah igrala še pomembno vlogo. Ekipno (skupna ocena dveh ekip) so Jeseničani v ostri konkurenci 28 odlično pripravljenih in izvežbanih ekip, dosegli prvo mesto, kar je izredno lepo in visoko priznanje naši postaji GRS.

Organizacija petih preglednih, ocenjevalnih voženj z Akia reševalnimi čolni je pokazala in dokazala, da so gorski reševalci odlično moralno in tehnično pripravljene na svojo jubilejno sezono.

Šesta ocenjevalna vožnja z Akia reševalnimi čolni bo drugo leto v organizaciji postaje GRS Celje na novo urejenih smučiščih na Golteh nad Mozirjem.

Organizatorjem letošnjih preglednih ocenjevalnih voženj, postaji GRS Maribor, kakor tudi najbolj uspešnim, zmagovalnim ekipam, posebno po četverici iz naše postaje GRS iskreno čestitamo k odlični organizaciji in doseženim uspehom.

Razpis

Odbor za izume in racionalizacije pri DS železarne Jesenice razpisuje sporazumno z vodstvom DE valjarn Javornik in obratovodstvom valjarne debele pločevine 2400 v okviru novatorske in racionalizatorske dejavnosti v železarni Jesenice v obdelavo in izvedbo spodaj navedeni tehnološki problem:

Naprava za žigosanje pločevine s kovinskimi žigi

V valjarni debele pločevine 2400 imajo že od začetka obratovanja velike težave z ustreznim žigosanjem pločevine. To je večletni problem, ki se je v zadnjem času še povečal zaradi naraščajočih zahtev tržišča. Upravičene reklamacije naraščajo in se množe iz leta v leto zaradi slabe, nezadostne vidljivosti vtisnjenih oznak.

Vsled teh vzrokov in izredno težkega dela je nujno potrebno to označbo izboljšati in po možnosti mehanizirati.

Pri odstranjevanju te pomanjkljivosti morajo avtorji tega problema v prvi vrsti upoštevati in zadovoljiti sledečim potrebam:

1. Doseči morajo dobro čitljivost vtisnjenih oznak.
 2. Omogočiti morajo označevanje pločevine na tekočem traku v valjenci.
 3. Mesto žigosanja se mora spreminjati od sredine proti robu pločevine.
- Avtorji, ki se bodo lotili rešitve in odstranitve zgoraj navedenih problemov, dobijo vsa potrebna pojasnila in navodila pri obratovodji valjarne debele pločevine 2400, tovarišu dipl. inž. Božidarju Barteljnu.
- Za najboljše idejne rešitve tega problema razpisuje odbor za izume in racionalizacije pri DS tri spodbudne nagrade:
1. nagrada 1000 din
 2. nagrada 750 din
 3. nagrada 500 din

Najbolj ustrezno rešitev, ki bo zadostila vsem potrebam razpisa in bo pozneje tudi v praksi realizirana, bo odbor pozneje ocenil in avtorja nagradil po obstoječem pravilniku o izumih, tehničnih izboljšavah in koristnih predlogih na osnovi prikazanih in potrjenih prihrankov in koristi.

Ta razpis velja pol leta po objavi v tovarniškem glasilu Železar. Vse idejne, teoretične rešitve morajo avtorji predložiti v treh izvodih na predpisanih obrazcih službi za novatorstvo in racionalizacije pri SEP železarne Jesenice.

Odbor za izume in racionalizacije pri DS ZJ

Opravičilo pevcev iz Kroke

Moški komorni zbor KUD Stane Zagar iz Kroke se organizatorju, vodstvom in učencem šol ter vsem drugim opravičuje za neprijeten dogodek v zvezi z napovedanim koncertom 7. marca na Jesenicah.

Za gostovanje na Jesenicah smo se dogovarjali in čakali nekaj let in smo se zdaj nanj

vestno pripravljali. Pred dnevi smo dobili telefonsko sporočilo, da jeseniški koncert odpade, vendar smo šele v zadnjem hipu, ko je bilo že prepozno zvedeli, da je bilo to sporočilo v zvezi z zborovim nastopom v jeseniški bolnici.

Upamo, da bomo ponovno dobili vabilo in se poskusili oddolžiti za zaupanje.

FILM ● FILM ● FILM ● FILM ● FILM

EDINA IGRA

Ameriški barvni film Edina igra sodi v zvrst psihološke drame.

Film nam prikazuje krajši izsek iz življenja barske plešalke. Njeno življenje je prazno. Po celodnevem poležavanju gre zvečer vsa naveličana na delo in tako teče njeno življenje iz dneva v dan. Sicer ji nek bogat bussinessman že dolgo obljublja poroko, a se ne more ločiti od žene. Nekega dne mlado dekle spozna pianista v drugorazrednem lokalju. Vname se ljubezen na prvi pogled. Sicer sta oba dokaj čudaška in nedostopna, a morda ju je prav ta skupna lastnost združila. Po prvi skupni noči sta po nekem konfliktu zares spoznala, da sodita skupaj. Čez nekaj časa se k njej priselijo in tako živita skupno življenje, čeprav na koruzi. Mladič je še naprej igral v baru, da bi si prislužil dovolj denarja da bi lahko odšel iz Las Vegasa v New York. Ko si ga je končno prislužil, je odšel v igralnico in vse zaigral in spet sta se težko preživljala. Potem ju je nekega dne presentil bogati bussinessman in pokazal dekletu potrdilo o ločitvi. Zdaj je bilo dekle v veliki dilemi: kam naj gre? Ali z bogatim starejšim moškim, ki ga ne ljubi, ali z revnim mladeničem, ki ga je zares ljubila. Po dolgem oklevanju se je odločila za drugo možnost.

Fabulativna osnova ni nič posebnega. Toda zelo dobro se mi zdi, da ji režiser ni posvečal ne vem koliko pozornosti in se sploh ni potrudil, da bi gledalcu ostala v spominu. Zelo pa je poudaril čustva obeh junakov, kar se mu je zelo dobro posrečilo. Tako je potisnil v ospredje psihološko plat filma in poudaril tiste stvari, ki so v filmu kaj vredne. Seveda je bil film tehnično na visoki profesionalni ravni. Predvsem se je izkazal režiser George Stevens, ki mu je uspelo iz medle drame ustvariti zanimivo psihološko zgodbo, o kateri sem govoril. Odlična pa sta bila oba igralca, in sicer Elizabeth Taylor kot Fran Walker in Warren Beatty kot mladi pianist. Taylorjeva je po filmu Kdo se boji Virginie Woolf spet dokazala da je izvrstna karakterna igralka in da obvlada vse psihološke momente filmske igre. Tudi W. Beatty ni ostal v njeni senci in je zaigral zares odlično.

Torej, dobri igralci, dober režiser, solidna zgodba, (ki bi pod vodstvom drugega režiserja verjetno izgubila na vrednosti) dobra kamera. Iz vsega tega je nastal dober film, ki si ga je res vredno ogledati.

Igor Škrlič

FILM ● FILM ● FILM ● FILM ● FILM

Kaj bodo gledali v kinu

Kino RADIO

18. marca amer. film GULIVERJEVO POTOVANJE, ob 15. uri.

18. in 19. marca amer. barvni film SAMSON IN DALILA, v režiji Cecil B. De Mille, v glavni vlogi Hedy Victor, ob 17. in 19. uri.

20. marca amer. CS barvni film KO PRIDE NOČ, v režiji Otto Preminger, v gl. vlogi Michael Caine, ob 17. in 19. uri.

21. in 22. marca ital. špan. CS barvni film JAMAJKKA SMRT NE IZBIRA SREDSTEV, v režiji Julio Salvador, v gl. vlogi Ray Danon, ob 17. in 19. uri.

23. marca amer. barvni film HISA NASE MATERE, v režiji Jack Clayton, v gl. vlogi Dirk Bogard, ob 17. in 19. uri.

24. marca ital. barvni film ALI BABA IN SVETA KRONA, v režiji Emimmo Salvi, v gl. vlogi Rod Frash, ob 17. in 19. uri.

25. marca amer. ital. CS barvni film CLOVEK IZ OKLAHOME, v režiji Robert M. White, v gl. vlogi Rich Horn, ob 17. in 19. uri.

Kino PLAVŽ

CS barvni film JAMAJKKA SMRT NE IZBIRA SREDSTEV, ob 18. in 20. uri.

19. marca amer. film GULIVERJEVO POTOVANJE, ob 10. uri.

20. in 21. marca amer. barvni film SAMSON IN DALILA, ob 18. in 20. uri.

22. marca amer. barvni film HISA NASE MATERE, ob 18. in 20. uri.

23. in 24. marca amer. barvni film LJUBIM SVOJO ŽENO, ob 18. in 20. uri.

25. marca ital. barvni film DZANGO PROTI SORTANE, ob 18. in 20. uri.

Kino DOVJE

18. marca špan. barvni film LEPI SPOMINI.

19. marca amer. barvni film EDINA IGRA.

22. marca amer. barvni film SAMSON IN DALILA.

25. marca amer. barvni film LJUBIM SOJO ŽENO.

Kino KRANJSKA GORA

18. marca franc. barvni film MEČ ZA BRANDOA.

19. marca amer. barvni film LJUBIM SVOJO ŽENO.

21. marca amer. CS barvni film KO PRIDE NOČ.

23. marca ital. špan. CS barvni film JAMAJKKA SMRT NE IZBIRA SREDSTEV.

25. marca amer. barvni film SAMSON IN DALILA.

Kino DELAVSKI DOM JAVORNIK

18. marca amer. film GULIVERJEVO POTOVANJE, ob 17. uri.

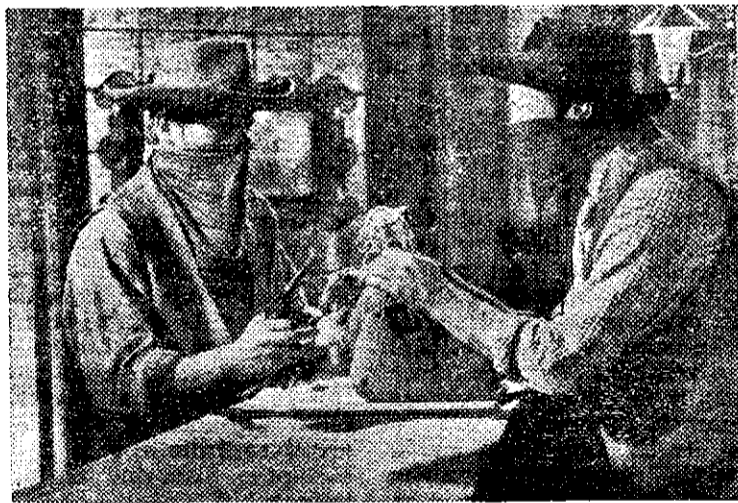
18. marca amer. barvni film EDINA IGRA, ob 19. uri.

19. marca amer. CS barvni film KO PRIDE NOČ, ob 17. uri.

19. marca franc. barvni film MEČ ZA BRANDOA, ob 19. uri.

22. marca amer. barvni film LJUBIM SVOJO ŽENO, ob 19. uri.

25. marca ital. špan. CS barvni film JAMAJKKA SMRT NE IZBIRA SREDSTEV, ob 19. uri.

CLOVEK IZ OKLAHOME je koprodukcija ameriških in italijanskih filmskih ustvarjalcev, ki se dogaja na meji Mehike. Ta barvni western je na programu v naših kinematografih.

VABILO NA DELOVNO KONFERENCO

Danes zvečer, ob 18. uri bo v delavskem domu Albina in Julke Pibernik na Javorniku

DELOVNA KONFERENCA

krajevne organizacije Zveze borcev NOV

Pred začetkom konference bodo člani dramskega oddelka DPD Svobode Javornik izvedli kratek kulturni program, po delovni konferenci pa bo tovariško srečanje.

Vabimo vse člane ZB NOV, da se današnje konference zanesljivo udeležijo, kajti v letošnjem letu bo treba opraviti precej nalog ob izdatni podpori vsega članstva.

Krajevni odbor ZB NOV
Javornik — Koroške Bela

ZAHVALA

Ob nenadni, težki in boleči izgubi naše drage mame, stare mame in prababice

URSULE ARH

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam v dneh težke izgube pomagali. Zahvaljujemo se sosedom za pomoč in tolažbo, posebno družini Zorman za nesebično pomoč in Toniju Langus. Iskreno zahvalo izrekamo tudi krajevni organizaciji ZB NOV, godbi in pevcem za žalostinke, govornikom ob odprtem grobu, voznikom osebnih avtomobilov in vsem ostalim, ki so jo spremili na njeni zadnji poti.

Zalujoči: hčerka Marija, vnuk Stanko z družino, vnukinja Romana z družino, vnuk Danilo in Boleslav ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Tovarniški odboru osnovne organizacije sindikata Železarnarje za najlepše zahvaljujem za denarno pomoč.

Mihela Robič

ZAHVALA

Tovarniški konferenci ZM Železarnarje se zahvaljujemo za pozornost ob 8. marcu — dnevu žena.

Mladinke Železarnarje in mladinke ISKRE — obrat Blejska Dobrava

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru upravnih služb se najlepše zahvaljujem za denarno darilo ob dnevu žena

Darinka Štravs

ZAHVALA

Tovarniški odboru osnovne organizacije sindikata Železarnarje se najlepše zahvaljujem za denarno nakazilo ob dnevu žena.

Pavla Ahišič

ZAHVALA

Sind. odboru upravnih služb se zahvaljujem za pozornost in prejeti denar ob dnevu žena.

Albina Kržišnik

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru OTK se iskreno zahvaljujem za denar, ki sem ga prejela za dan žena.

Pavla Vrhovnik

ZAHVALA

Ob svoji upokojitvi se sodelavcem tehničnih služb — novogradnje, kakor tudi montažni skupini EM Maribor, podjetju Pleskar Ptuj, najlepše zahvaljujem za darila, ki sem jih prejel in za poslovnico večer, ki mi bo ostal v najlepšem spominu. Obenem pa želim vsem še mnogo uspehov pri delu.

Janez Košnik

ZAHVALA

Sodelavcem strojnega vzdrževanja v HVŽ se iskreno zahvaljujem za prejeto darilo ob dnevu žena.

Rezka in Marija

ZDRUŽENO PODJETJE SLOVENSKE ŽELEZARNE JESENICE

razpisuje

za šolsko leto 1972/73 štipendije za izučiteve poklicev v

1. POKLICNI ŠOLI NA JESENICAH

- 25 štipendij za ključavničarje
- 25 štipendij za ključavničarje-varilce
- 10 štipendij za ključavničarje-rodjarje
- 10 štipendij za vodovodne instalaterje
- 1 — štipendij za strugarje
- 30 štipendij za elektricarje

Šolanje traja 3 leta. Pogoje za sprejem imajo učenci, ki so uspešno dokončali osnovno šolo in so telesno in duševno zdravi. Zaposlitev po končanem šolanju je zagotovljena.

2. ŠOLI ZA SPECIALIZIRANE METALURŠKE POKLICE

1. Za poklice v proizvodnji jekla in litine
 - 6 štipendij za talilce pri plavžih
 - 10 štipendij za talilce pri SM pečeh
 - 6 štipendij za talilce pri elektro pečeh
 - 8 štipendij za kaluparje-livarje
2. Za poklice pri vroči predelavi jekla
 - 15 štipendij za valjavce profilov in žice
 - 10 štipendij za valjavce pločevine
3. Za poklice v hladni predelavi jekla
 - 15 štipendij za hladno valjavce
 - 20 štipendij za žičarje - vlačilce jekla

Šolanje traja dve leti. Pogoje za sprejem imajo učenci, ki so uspešno dokončali najmanj 6 razredov osnovne šole ter dokončali obveznosti osnovnega šolanja. Učenci — kandidati morajo biti telesno in duševno zdravi. Zaposlitev po končanem šolanju je zagotovljena. Železarna bo nudila učencem štipendije in nadomestila za oskrbnine po dveh načelih:

1. boljši šolski uspeh — višja štipendija,
2. slabše materialne razmere učenca — višje (ali popolno) nadomestilo oskrbnine.

Učencem nudimo štipendije, ki se bodo ravnale po njihovem šolskem uspehu. Višino štipendij si oglejte v naslednji tabeli:

Sol. uspeh	Osnova	Zadosten	Dober	Prav dober Odličan
I. letnik	160	280	340	400
II. letnik	180	300	360	420
III. letnik (za PIŠ)	200	320	380	440

Učencem iz oddaljenih krajev je stanovanje in prehrana zagotovljena v Domu učencev na Jesenicah. Oskrbnina v domu znaša 500 din mesečno, vendar vam jo bo železarna nadomestila, in sicer v naslednjih zneskih:

Če znaša poprečen mesečni dohodek na družinskega člana	Vam železarna nadomesti razliko med osnovo štipen. in polno oskrb.
do 450 din	100 %
do 550 din	70 %
do 600 din	40 %
nad 600 din	—

Če imate torej v družini poprečni dohodek na družinskega člana do 450 din, potem vam železarna nadomesti celoten znesek od osnove štipendije do polne oskrbnine. Še enkrat dobro preglejte vse pogoje, ki vam jih nudi železarna.

In potem se odločite. Vzemite pismo ali dopisnico in nam sporočite svojo željo oziroma prijavo na naslov:

ZPSŽ ŽELEZARNA JESENICE, kadrovski sektor
64270 JESENICE

Vaša obvestila pričakujemo do 31. maja 1972. Pripišite tudi svoj naslov, da vas bomo lahko pravočasno obvestili o vsem, kar je povezano z vašim bodočim šolanjem.

Vrata naših šol so torej odprta: vanje vabimo vse, ki bi radi postali predvsem dobri in uspešni strokovnjaki ter aktivni samoupravljalci, tako potrebni in zaželeni na številnih delovnih mestih železarnarje.

Čakamo na vašo odločitev.

ZPSŽ ŽELEZARNA JESENICE

OBVESTILO

Uprava tržnice sporoča, da bo letošnji tradicionalni sejem na Jesenicah v nedeljo 19. marca.

Uprava tržnice tudi sporoča, da bodo bližnje trgovine ob tržnici in v centru mesta v soboto in nedeljo neprekinjeno odprte.

Trgovinsko in proizvodno podjetje ZARJA

Državno prvenstvo v alpskih disciplinah v Kranjski gori

Letošnje državno prvenstvo je zaradi odpovedi SK Snežinke iz Ljubljane v zadnjem trenutku prevzelo SD Jesenice, pokroviteljstvo pa železarna Jesenice, oziroma njen glavni direktor mag. dipl. inž. Peter Kunc.

Mala skupina pripravljavec prog pod vodstvom Jožeta Klinarja je v četrtek v snežnem metežu pričela z delom. V poznih popoldanskih urah se je vrnila premočena od znoja in dežja zelo slabe vo-

lje, ker je vse njihovo delo sproti zamedel sneg, saj ga je v gornjih legah padlo do 80 cm. V petek je ta grupa delala od ranega jutra do teme in z garaškim delom pripravila veleslalom progi, v soboto po veleslalomu pa še slalom progi. Vsi so jim dali priznanje, posebno pa delegat zveze in na zaključni slovesnosti tudi sekretar Konstantinovič.

V petek 10. 3. je mag. dipl. inž. Peter Kunc priredil spre-

jem za vse goste in tekmovalce v hotelu Prisank. Od smučarske zveze so bili navzoči Konstantinovič, delegat FIS iz Avstrije, predsednik slov. zveze Belopavlovič, Rutar, Gregor Klančnik in delegati vseh republiških zvez in vodje ekip s trenerji, ter njihovi tekmovalci. Navzoče so po vrsti pozdravili predsednik SK Jesenice Homovec, kot pokrovitelj Peter Kunc in v imenu občine Jesenice predsednik France Žvan.

Po zaslugi tehničnega vodstva, na čelu s Slavanom Berliskom je bil bilten z vso dokumentacijo in vsemi rezultati ter izračuni FIS točk že dobro uro po končanem slalomu gotov. Predno so se gostje pripravili za odhod je bila v hotelu Prisank slovesna razglasitev rezultatov, podelitev kolajn in pokalov. Kolajne je v imenu zveze delil sekretar Konstantinovič, pokale pa v imenu pokrovitelja glavni direktor železarne Peter Kunc. Ves zaključek je bil zelo slavnosten. Zmagovalci in najboljši tekmovalci so bili nagrajeni z burnimi aplavzi za svoje uspehe, prav tako pa zaključna govora predsednika SD Jesenice B. Homovca in sekretarja SZ Jugoslavije Konstantinoviča.

Sekretar Konstantinovič je pohvalil vse prireditelje in tekmovalce, ki so v težkih pogojih srečno zaključili državno prvenstvo v alpskih disciplinah za leto 1972. Splošna ocena je bila, da čimveč tako zahtevnih prog in startov pa bi kvaliteta, borbenost in sigurnost naših tekmovalcev močno napredovala.

Vse priznanje gre tudi kolektivu žičnic v Kranjski gori z direktorjem Črnetom na čelu, ki so prireditelju vsestransko pomagali brezplačno.

TEHNIČNI REZULTATI:

Veleslalom — ženske: 1. Draga Žuraj — Branik 1:24,5, 2. Tanja Žerjav — Olimpija 1:26,0, 3. Marjeta Motvoz — Fužinar 1:27,3, 8. Breda Krušič — Jesenice 1:44,2;

člani: 1. Blaž Jakopič — VP 1098 Kr. 2:23,4, 2. Jože Gazvoda — Branik 2:25,7, 3. Cena Stravs — Jesenice 2:26,4, 6. Tomaž Bernik — Jesenice 2:29,9, 9. Tone Albrecht — Jesenice 2:37,5;

slalom — ženske: 1. Draga Žuraj — Branik 1:52,1, 2. Tanja Čizej — Branik 1:56,3, 3. Marjeta Motvoz — Fužinar 2:01,7;

člani: 1. Miran Gašperšič — Jesenice 1:43,1, 2. Dušan Javnik — Branik 1:43,9, 3. Jože Gazvoda — Branik 1:45,3, 4. Tomaž Bernik — Jesenice 1:46,1, 6. Tomaž Ramuš — Jesenice 1:50,5, 12. Janez Zupan — Jesenice 2:05,0, 13. Janez Gašperin — Jesenice 2:07,0.

V veleslalomu je nastopilo 22 članic, kvalificiralo 16, 67 članov, kvalificiralo 31.

V slalomu je nastopilo 22 članic, kvalificiralo 13, 66 članov, kvalificiralo 26.

Slovan : Jesenice 7 : 2

V nedeljo dopoldne je člansko moštvo NK Jesenice v Ljubljani odigralo prijateljsko tekmo z moštvom Slovana. Takoj moram pripomniti, da je za jeseniške nogometaše moštvo Slovana težak in premočan nasprotnik, ker ima za seboj drugoligaške izkušnje. K temu moramo dodati še nekaj izposojenih igralcev ljubljanske Olimpije in dobimo pravo vrednost moštva in njegove visoke zmage.

Naši so tekmo pričeli precej raztrgano in v dvajsetih minutah prešli kar štiri gole. Gledalci so pričakovali, da bodo gostje poraženi z dvoštevilčnim rezultatom. Toda to jim ni uspelo. Jeseničani so počasi uredili svoje vrste in v 40. minuti prvega polčasa znižali rezultat prek Senkinca na 4:1. S tem rezultatom se je končal prvi polčas.

Po odmoru so naši prišli na igrišče z nekoliko več upanja

da bi vsaj delno ublažili poraz. To se jim ni posrečilo, ker je Slovan igral premissljeno v obrambi in v napadu. Težko so se prebijali do nasprotnega gola in so morali koristiti dolge podaje in se odločati na strele od daleč. Tako je Senkinc, svetla točka v jeseniškem napadu, kar dvakrat zadel vratnico, ter v 80. minuti igre dosegel še en gol.

Vzroki za slabe rezultate Jeseničanov so po mojem mnenju v premočnih nasprotnikih in v tem, ker vse tekme igrajo na tujih igriščih, da bi obvarovali domače igrišče za prvenstvene tekme. Eden od vzrokov so tudi neradni treningi, ker nekaj odličnih igralcev dela v Železarni na tri izmene.

V Ljubljani so igrali: Kukec, (Kunšič), Trobič, Lukančič, Kralj, Ljušič, Pamič, (Ilijevski), Karahodžič, (Jereb), Senkinc, Kačar, Komel in Noč. M. Cimirotič

Veleslalom za mladince na Zelenici

V soboto, 11. marca je Elan organiziral četverboj v veleslalomu za mladinske aktivne: Veriga Lesce, Plamen Kropa, Železarna Jesenice in Elan Begunje.

Ekipe železarne je v tem tekmovanju nastopila nepopolna, kljub temu pa je dosegla dokaj dobre rezultate. Proga sicer ni bila preveč zahtevna, pa vendar tekmovalci niso pokazali vsega kar znajo. Tudi vreme ni bilo najbolj naklonjeno, saj je bil sneg precej južen.

Organizator je verjetno pozabil, da bi bilo dobro postaviti pri vratih sodnike. Tako so nekateri kljub napakam dobro vozili. Drugače pa je bila organizacija dokaj dobra.

Rezultati:

članice: 1. Jelka Bemc — Elan Begunje, 2. Olga Vilman — Železarna Jesenice, 3. Marija Hrovat — Elan Begunje;

člani: 1. Lovro Markež — Železarna Jesenice, 2. Franci Mežek — Elan Begunje, 3. Božo Kero — Železarna Jesenice.

Ekipno so se razvrstili takole:

članice: 1. Elan, kot edina popolna ekipa;

člani: 1. Železarna Jesenice (Lovro Markež, Jernej Markež in Božo Kero); 2. Elan Begunje, 3. Plamen Kropa, 4. Veriga Lesce.

Prehodni pokal je osvojila ekipa Elana Begunje. LaSo

Ženski kegljaški troboj

V počastitev praznika dneva žena, so se pomerile v kegljanju ženske sindikalnih odborov upravne službe, elektrooddelok in RTA. Za vsako ekipo je lahko nastopilo neomejeno število posameznic, za končno oceno pa se je upoštevalo rezultate treh najboljših. Tako je zmagala ekipa RTA pred upravnimi službami in elektrooddelkom.

Rezultati:

1. RTA 228 (Hočevar 84, Bakovnik 77, Dobravec 67), 2. Upravne službe 217 (Špehonja 86, Kralj 69, Fabjan 62), 3. Elektrooddel. 199 (Ključevič 70, Mihelčič 65, Božič 54). Najboljše posameznice so bile: 1. Špehonja — upr. službe 86, 2. Hočevar — RTA 84; 3. Bakovnik — RTA 77; 4. Ključevič M. — elektrooddel. 70; 5. Kralj M. — upravne službe 69 itd.

Pohvaliti je treba referente za rekreacijo, ki so organizirali to tekmovanje, katerega se je udeležilo 24 žensk, ki so s tem pokazale, da je zanimanje za kegljanje tudi med ženskami.

Simultanka prvaka Jesenic na ŽIC

V četrtek, 9. marca so učenci 3. d razreda PIŠ organizirali simultanko s prvacom Jesenic Antonom Krničarjem. Igrali so na devetih deskah, prvak pa je zmagal z rezultatom 7:2. Zmagajo za ŽIC sta priborila Kovačič in predavatelj Zirc, ki je v ekipi učencev nastopil za okrepitev.

Mladinci so prikazali zelo dobro in borbeno igro. Lešnjak, Slamič in Kocjan so se izredno žilavo upirali, vendar pa je na koncu zmagala rutina prvaka.

Pred pričetkom so učenci izročili šahistu Krničarju lično izdelano šahovsko trdnjavo, katero je izdelal učenec 3. a razreda Miro Kavalari na svoji stružnici. Prvak pa se je učencem oddolžil s knjigo o šahovski igri. Dogovorili so se tudi za povratno srečanje, ki bo v šahovskem domu na Jesenicah.

Simultanka, ki je potekala v izredno prijetnem vzdušju, je pokazala, da je na ŽIC nekaj izredno nadarjenih mladincev, ki bi ob rednem študiranju šahovske igre lahko dosegli lepe uspehe. Verjetno pa je precej dobrih in nadarjenih šahistov tudi na jeseniški gimnaziji, saj redni obiskovalci »mlečne restavracije« večkrat lahko spremljajo dvoboje med jeseniškimi gimnazijci. Zakaj ne bi ti mladinci zamenjali neprimerne okolje »mlečne« in se preselili v šahovski dom, kjer bi lahko v miru šahirali? Morda bi tudi razmislili o šahovskem troboju med mladinci gimnazije, ŽIC in železarne Jesenice.

Možnosti za šahovsko udejstvovanje so, treba je samo potrskati na vrata šahovskega društva Jesenice in verjemite, da se bodo le-ta odprla na stežaj. Vsakega novega člana bodo izredno veselili. B. r.

Doma še vedno gospodarji

Hokejska sezona se je zaradi sodelovanja reprezentance na olimpijadi, letos precej zavlekla v mesec marec. V sredo je bilo za zaključek sezone odigrano še zadnje srečanje v tekmovanju za jugoslovanski pokal med Jesenicami in Olimpijo. Precejšna prednost Olimpije iz prvega srečanja in zelo dobri rezultati v tekmovanju za alpski pokal je srečanje, pravzaprav odločitev o prvaku, postavila v precejšnjo nejasnost. Malokdo je upal napovedati, da bodo Jeseničani uspeli nadoknaditi zamujeno, vendar bi se z malo več športne sreče zgodilo lahko tudi to. Taktika Olimpije ni bila izbrana najboljša, saj so se že v začetku srečanja gostje povlekli v obrambo in čuvali rezultat... To je seveda takoj prineslo neenakovredno igro na en gol, vendar domačini tudi tako velike prednosti niso znali izkoristiti. V drugi tretjini pri rezultatu 3:0, ko je trener gostov že ogreval rezervnega vratarja Albrehta je že kazalo, da bo domačinom kmalu uspelo izenačiti negativno razliko v golih. Toda izvrstna obramba vratarja Galeta je pokopala vse upe domačih, ki so z veliko volje in odločnost-

jo za visoko zmago zaigrali le v prvih dveh tretjinah. Navodila, katera je pripravil trener Klinar igralcem so se izpolnjevala še kar v redu, to velja posebno za obrambo, ki zaradi tega ni imela posebnega dela. V sredini druge tretjine pa je poslušnost odnehala in zato nič ni kazalo po prikazani igri na najboljše. Začetna nepazljivost in nerodnost v obrambi je v tretji tretjini zapečatila usodo moštva, ki je bilo še vedno v terenski premoči z mnogimi 100% priložnostmi za doseg gola. Vratar Gale pa je bil osrednja osebnost srečanja in najbolj zaslužen, da Olimpija ni bila visoko premagana. Po vsem tem pa seveda ni obupavati, Jeseničani so dokazali, da so na domačem igrišču še vedno popolni gospodarji in da tudi prikazana igra še vedno spominja na stare dobre čase. V bodoče se bo potrebno za vsako srečanje pripravljati z večjo mero pazljivosti ne glede na nasprotnika in izkoristiti vse tiste »rezerve« katerih v 15 letih absolutne vladavine ni bilo treba rabiti.

JESENICE : OLIMPIJA
4:3 (2:0, 1:0, 1:3)

Srečanje na kegljišču

Sindikalni odbor zaščitne službe je povabil na športno tekmovanje v kegljanju na asfaltu sindikalni odbor obrata transport. Srečanje je bilo v petek dne 10. 3. na kegljišču Podmežakljo. Udeležili sta se ga dve ekipi po sedem članov. Dvoboj je bil končan z veliko prednostjo ekipe transporta, ki je pokazala iz-

redno rutino in spretnost v tej športni disciplini. S tem so osvojili lepo kristalno vazo, ki jo je zmagovalcu pripravil sindikalni odbor zaščitne službe.

Dogovorili so se za povratno srečanje v prihodnjem mesecu, na katerega se bo morala ekipa zaščitne službe dobro pripraviti. TI